

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriuje gairės

(2023/C 107/01)

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
I DALIS. BENDROSIOS NUOSTATOS	3
1 skyrius	3
1. ĮVADAS	3
2 skyrius	4
2. TAIKYMO SRITIS, PAREIGA PRANEŠTI IR APIBRĖŽTYS	4
2.1. Šių gairių taikymo sritis ir EJRŽAF poveikis	4
2.1.1. Taikymo sritis	4
2.1.2. Pagalba kitoms priemonėms	5
2.1.3. Reglamento (ES) 2021/1139 poveikis	5
2.2. Horizontalieji ir kitokie pagalbos dokumentai, taikytini žvejybos ir akvakultūros sektoriui	6
2.3. Pagalba kategorijų, kurioms taikomi bendrosios išimties reglamentai, priemonėms	7
2.4. Pareiga pranešti	8
2.5. Terminų apibrėžtys	9
3 skyrius	11
3. PAGALBOS SUDERINAMUMO PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 3 DALIES C PUNKTĄ VERTINIMAS	11
3.1. Pirmoji sąlyga: pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą	12
3.1.1. Ekonominė veikla, kuriai skiriama pagalba	12
3.1.2. Skatinamasis poveikis	12
3.1.3. Nepažeidžiama jokia atitinkama Sąjungos teisės nuostata	14
3.2. Antroji sąlyga: pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui	15
3.2.1. Valstybės intervencijos būtinybė	15
3.2.2. Pagalbos tinkamumas	16

3.2.3. Pagalbos proporcingumas	16
3.2.4. Skaidrumas	19
3.2.5. Nedaromo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas	20
3.2.6. Teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio palyginimas (pusiausvyros tyrimas)	22
II DALIS PAGALBOS KATEGORIJOS	25
1 skyrius	25
1. PAGALBA, SKIRTA RIZIKOS IR KRIZIŲ VALDYMUI REMTI	25
1.1. Gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti skirta pagalba	25
1.2. Pagalba gaivalinei nelaimi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti ...	27
1.3. Pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms ir su invazinių svetimų rūšių plitimu susijusioms išlaidoms padengti ir pagalba gyvūnų ligų ir invazinių svetimų rūšių plitimo padarytai žalai atitaisyti	29
1.4. Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti	31
1.5. Pagalba investicijoms į rizikos įvykių daromos žalos prevenciją ir mažinimą	32
2 skyrius	33
2. PAGALBA ATOKIAUSIUOSE REGIONUOSE	33
2.1. Veiklos pagalba atokiausiuose regionuose	33
2.2. Pagalba žvejybos laivyno atnaujinimui atokiausiuose regionuose	33
2.3. Pagalba investicijoms į įrangą, kuria prisidedama prie saugos didinimo, įskaitant įrangą, leidžiančią laivams išplėsti mažos apimties priekrantės žvejybos zonas atokiausiuose regionuose	35
3 skyrius	35
3. SU LAIVYNO PRIEMONĖMIS IR ŽVEJYBOS VEIKLOS NUTRAUKIMU SUSIJUSI PAGALBA	35
3.1. Pirmojo žvejybos laivo įsigijimas	36
3.2. Pagrindinio arba pagalbinio variklio pakeitimas ar modernizavimas	37
3.3. Žvejybos laivo bendrosios talpos padidinimas siekiant pagerinti saugą ar darbo sąlygas arba padidinti energijos vartojimo efektyvumą	38
3.4. Su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba	39
3.5. Su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba	42
3.6. Likvidumo pagalba žvejams	44
III DALIS PROCEDŪRINIAI KLAUSIMAI	45
1. MAKSIMALI PAGALBOS SCHEMŲ TAIKYMO TRUKMĖ IR VERTINIMAS	45
2. NUOSTATA DĖL KONKREČIŲ SU PRIEMONĖMIS SUSIJUSIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PERŽIŪROS	46
3. GAIRIŲ TAIKYMAS	46
4. PASIŪLYMAI DĖL ATITINKAMŲ PRIEMONIŲ	47
5. ATASKAITŲ TEIKIMAS IR STEBĖSENA	47
6. GAIRIŲ PERŽIŪRA	48

I DALIS.

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 skyrius

1. ĮVADAS

- (1) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 107 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[i]šskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.“ Nors SESV nustatytas principas, kad valstybės pagalba draudžiama, kai kuriais atvejais tokia pagalba gali būti suderinama su vidaus rinka remiantis SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalimis.
- (2) Remiantis SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktu, vidaus rinkai neprieštaruoja valstybės pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti, be kita ko, žvejybos ir akvakultūros sektoriuje. Antra, remdamasi SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu Komisija gali laikyti, kad su vidaus rinka yra suderinama pagalba, skirta žvejybos ir akvakultūros sektoriaus ekonominei plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Trečia, pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą, suderinama su vidaus rinka gali būti laikoma pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, taip pat ir SESV 349 straipsnyje nurodytų regionų, atsižvelgiant į jų struktūrinę, ekonominę ir socialinę padėtį, ekonominei plėtrai skatinti.
- (3) Šiose gairėse Komisija taip pat nustato kriterijus, pagal kuriuos nustatomos sritys, kurios atitinka SESV 107 straipsnio 3 dalies sąlygas ir todėl gali būti laikomos suderinamomis su vidaus rinka. Dėl pagalbos, kuri teikiama pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą, pažymėtina, kad šiose gairėse nustatytos sąlygos, pagal kurias priemonė, laikoma pagalba, kuria siekiama atitaisyti gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytą žalą, yra suderinama su vidaus rinka.
- (4) Visų valstybių narių veiklos vykdytojai turi galimybę naudotis bendrais ir ribotais jūrų biologiniais ištekliais. Bendra žuvininkystės politika (toliau – BŽP) užtikrinama, kad šie jūrų biologiniai ištekliai, jų žvejyba bei tuos išteklius naudojantys laivynai būtų valdomi taip, kad ištekliai išliktų tvaraus dydžio. Valstybės pagalba, skirta žvejybos ir akvakultūros sektoriaus ekonominei plėtrai skatinti, yra įtraukta į platesnio masto BŽP, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 ⁽¹⁾. Pagal šią politiką Sąjunga teikia finansinę paramą žvejybos ir akvakultūros sektoriui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (toliau – EJRŽAF) (toliau – Reglamentas (ES) 2021/1139) ⁽²⁾. Tuo reglamentu leidžiama teikti paramą intervencinėms priemonėms, kurios padeda siekti BŽP tikslų, kaip nustatyta Reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje, ir nustatomas netinkamų finansuoti veiksmų sąrašas bei griežtos sąlygos, kuriomis užtikrinama, kad laivynui skirtos investicijos ir kompensacijos tuos tikslus atitiktų.
- (5) Nepriklausomai nuo to, ar valstybės pagalbą (kad ir iš dalies) finansuoja Sąjunga, ar valstybė narė, socialinis ir ekonominis jos poveikis yra toks pats. Todėl Komisija mano, kad jos valstybės pagalbos kontrolės politika ir pagal BŽP iš EJRŽAF teikiama parama turėtų būti nuoseklios ir suderintos. Taikydama ir aiškindama šias gaires, Komisija atsižvelgia į BŽP taisykles ir taisykles, kuriomis grindžiamas EJRŽAF.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

⁽²⁾ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004 (OL L 247, 2021 7 13, p. 1).

- (6) 2019 m. Komisija pradėjo valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui gairių vertinimą⁽³⁾, kuris parodė, kad apskritai valstybės pagalbos ir akvakultūros sektoriui sistema yra veiksminga, ji labai sumažino konkurencijos iškraipymą ir poveikį prekybai, padidino skaidrumą, nuoseklumą ir teisinį tikrumą bei padėjo siekti BŽP tikslų. Tačiau siekiant plėtoti žvejybos ir akvakultūros sektoriaus ekonominę veiklą, būtina atlikti tam tikrą tikslinį koregavimą, kad šiame sektoriuje taikomos valstybės pagalbos taisyklės būtų suderintos su EJŖŽAF nuostatomis. Šiomis aplinkybėmis atlikdama pusiausvyros tyrimą (šių gairių I dalies 3.2.6 skirsnis), Komisija atsižvelgia į horizontaliąsias valstybės pagalbos taisykles ir politiką, susijusią su Europos žaliuoju kursu⁽⁴⁾, įskaitant tvarią mėlynąją ekonomiką.

2 skyrius

2. TAIKYMO SRITIS, PAREIGA PRANEŠTI IR APIBRĖŽTYS

2.1. Šių gairių taikymo sritis ir EJŖŽAF poveikis

2.1.1. Taikymo sritis

- (7) Šiose gairėse nustatomi principai, kuriuos Komisija taikys vertindama, ar pagalbą žvejybos ir akvakultūros sektoriui galima laikyti suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 arba 3 dalis.
- (8) Šios gairės taikomos visai žvejybos ir akvakultūros sektoriui teikiamai pagalbai. Tai apima regioninės pagalbos elementus, susijusius su žvejybos ir akvakultūros sektoriumi. Jos taip pat taikomos visų kitų rūšių pagalbai, teikiamai žvejybos ir akvakultūros sektoriui pagal Sąjungos fondų sistemą. Kai pagalbai taikomi horizontalieji ar kitokie pagalbos dokumentai, tokiai pagalbai taikomos šių gairių I dalies 2.2 skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (9) Šios gairės taikomos visoms įmonėms. Didelėms įmonėms rinkos nepakankamumas paprastai daro mažesnę poveikį nei labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ⁽⁵⁾). Be to, yra didesnė tikimybė, kad žvejybos ir akvakultūros sektoriuose veikiančios didelės įmonės yra svarbios rinkos dalyvės, todėl konkrečiais atvejais didelėms įmonėms teikiama pagalba gali ypač iškreipti konkurenciją ir prekybą vidaus rinkoje. Kadangi pagalba žvejybos ir akvakultūros sektoriuje veikiančioms didelėms įmonėms potencialiai gali iškreipti konkurenciją, šiose gairėse nustatytos didelėms įmonėms taikytinos valstybės pagalbos taisyklės yra suderintos su bendrosiomis valstybės pagalbos taisyklėmis, taip pat joms taikomas suderinamumo vertinimas pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, kuris plačiau išdėstytas šių gairių I dalies 3 skyriuje.
- (10) Sunkumų patiriančios įmonės neįtraukiamos į šių gairių taikymo sritį, išskyrus atvejus, kai taikoma šiame punkte numatyta išimtis. Komisija mano, kad tais atvejais, kai įmonė patiria sunkumų, atsižvelgiant į tai, kad kyla grėsmė jos išlikimui, ji negali būti laikoma tinkama priemone siekti kitų viešosios politikos tikslų, kol bus užtikrintas jos gyvybingumas. Todėl, kai pagalbą gaunanti įmonė laikoma sunkumų patiriančia įmone, kaip apibrėžta šių gairių (31)(bb) punkte, pagalba bus vertinama pagal gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽⁶⁾. Bendrojo principo išimtis:
- (a) šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.1 skirsnyje nurodyta pagalba, kuria siekiama kompensuoti dėl gaivalinių nelaimių ir ypatingų įvykių patirtus nuostolius ar žalą, su sąlyga, kad pagalba suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą;

⁽³⁾ OL C 217, 2015 7 2, p. 1.

⁽⁴⁾ 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos žalioji kursas“, COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ Žr. apibrėžtį šių gairių (31)(r) papunktyje.

⁽⁶⁾ Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

- (b) pagalba, skirta nuostoliams ar žalai, patirtiems dėl gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, dėl gyvūnų ligų bei invazinių svetimų rūšių plitimo ir dėl saugomų gyvūnų, kompensuoti, nurodyta šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.2, 1.3 ar 1.4 skirsniuose, jei žvejybos ir akvakultūros sektoriuje veiklą vykdanči įmonė finansinius sunkumus patyrė dėl tokių įvykių, su sąlyga, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą;
 - (c) pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijai, kontrolei ir likvidavimui, nurodyta šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.3 skirsnio (188) punkto a–c ir e–h papunkčiuose, kai į įmonės ekonominę padėtį neturėtų būti atsižvelgiama dėl nepaprastosios padėties ir būtinybės apsaugoti visuomenės sveikatą, su sąlyga, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą; ir
 - (d) pagalba, susijusi su informavimo veiksmais ir bendro pobūdžio pardavimo skatinimo priemonėmis, jeigu jie patenka į šių gairių I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnio taikymo sritį.
- (11) Vertindama pagalbą, skirtą įmonei, kuriai pagal ankstesnę Komisijos sprendimą, kuriame pagalba paskelbta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, yra išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti, Komisija atsižvelgs į dar negražintą pagalbos sumą (?). Tai netaikoma pagalbai gaivalinių nelaimių ir ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą (šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.1 skirsnis) ir pagalbai akvakultūros gyvūnų ligų prevencijai, kontrolei ir likvidavimui pagal šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.3 skirsnio (188) punkto a–c ir e–h papunkčius.
- (12) Tam, kad pagalbą būtų galima teikti Šiaurės Airijoje, kai pagal priemonę reikalaujama laikytis Reglamente (ES) 1380/2013 arba Reglamente (ES) 2021/1139 nustatytų sąlygų, pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisijai teikiamame pranešime turi būti pateikta lygiavertė informacija.

2.1.2. Pagalba kitoms priemonėms

- (13) Jeigu pagalba neatitinka vienos iš šių gairių II dalies 1, 2 arba 3 skyriuje ir I dalies 2 skyriaus 2.2 ir 2.3 skirsniuose nurodytų rūšių pagalbos, ji iš principo nėra suderinama su vidaus rinka. Jei valstybė narė vis viena ketins teikti arba teiks tokią pagalbą, Komisija vertins ją kiekvienu atveju atskirai, tiesiogiai remdamasi SESV 107 straipsnio 3 dalimi, atsižvelgdama į SESV 107, 108 ir 109 straipsniuose nustatytas taisykles ir, pagal analogiją, į šias gaires. Valstybė narė turi aiškiai įrodyti, kad pagalba atitinka šių gairių I dalies 3 skyriuje išdėstytus principus. Visų pirma Komisija įvertina, ar teigiamas tokios pagalbos poveikis yra didesnis už neigiamą jos poveikį konkurencijai ir prekybai. Komisija gali daryti išvadą, kad pagalba suderinama su vidaus rinka tik tada, kai teigiamas poveikis yra didesnis už neigiamą, kaip nustatyta šių gairių I dalies 3 skyriaus 3.2.6 skirsnyje.

2.1.3. Reglamento (ES) 2021/1139 poveikis

- (14) SESV 42 straipsnyje nustatyta, kad SESV skyrius dėl konkurencijos taisyklių, įskaitant valstybės pagalbos taisykles, žemės ūkio produktų, kurie apima žvejybos bei akvakultūros sektoriaus produktus⁽⁸⁾, gamybai ir prekybai taikomos tik tokiu mastu, kokį nustato Europos Parlamentas ir Taryba, atsižvelgdami į SESV 39 straipsnyje išdėstytus tikslus.
- (15) Reglamento (ES) 2021/1139 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pagalbai, kurią valstybės narės teikia žvejybos ir akvakultūros sektoriaus įmonėms, taikomi SESV 107, 108 ir 109 straipsniai. Tačiau Reglamento (ES) 2021/1139 10 straipsnio 2 dalyje nustatyta šios bendrosios taisyklės išimtis ir numatoma, kad SESV 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi pagal Reglamentą (ES) 2021/1139 skiriamoms valstybių narių išmokoms, kurios patenka į SESV 42 straipsnio taikymo sritį. Pagal Reglamento (ES) 2021/1139 10 straipsnio 3 dalį SESV 107,

(?) Šiuo klausimu žr. 1995 m. rugsėjo 13 d. Sprendimą *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-244/93 ir T-486/93, EU:T:1995:160.

(8) SESV 38 straipsnio 1 dalis: „Žemės ūkio produktai“ – tai žemdirbystės, gyvulininkystės bei žuvininkystės produktai ir tiesiogiai su jais susiję pirminio perdirbimo produktai. Nuorodos į bendrą žemės ūkio politiką arba žemės ūkį ir vartojamas terminas „žemės ūkis“ suprantami kaip apimantys ir žuvininkystę, pritaikant šio sektoriaus specifinį pobūdį.“

108 ir 109 straipsniai taikomi, jei nacionalinėmis nuostatomis nustatomas žvejybos ir akvakultūros sektoriaus viešasis finansavimas, kuriuo siekiama daugiau, nei numatyta Reglamento (ES) 2021/1139 nuostatomis. Tokiu atveju valstybės pagalbos taisyklės taikomos visam tam viešajam finansavimui. Todėl valstybės pagalbos taisyklės taikomos: a) pagal Reglamentą (ES) 2021/1139: i) bet kokiam viešajam finansavimui, kuriuo siekiama daugiau, nei numatyta to reglamento nuostatomis, ii) pagal Reglamentą (ES) 2021/1139 atliekamiems mokėjimams, kurie nepatenka į žvejybos ir akvakultūros sektorių, kaip apibrėžta SESV 42 straipsnyje, ir b) nacionalinėms išmokoms, kurios nepatenka į Reglamento (ES) 2021/1139 taikymo sritį.

- (16) EJRŽAF grindžiamas paprasta struktūra, kurioje nėra nurodyta jokių iš anksto nustatytų priemonių ar išsamių tinkamumo finansuoti taisyklių Sąjungos lygmeniu, išskyrus tam tikras paramos priemones. Jo nuostatose aprašomi kiekvienam prioritetui skirti konkretūs tikslai. Todėl valstybės narės savo programoje turėtų nurodyti tinkamiausias priemones plačiai aprašytiems tikslams ir prioritetams įgyvendinti, kaip numatyta EJRŽAF nuostatose. Pagal Reglamentą (ES) 2021/1139 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1060 ⁽⁹⁾ nustatytas taisykles gali būti remiamos įvairios tose pasidalijamojo valdymo programose valstybių narių nurodytos priemonės.
- (17) Kai kurie valstybių narių mokėjimai pagal Reglamentą (ES) 2021/1139 gali būti nelaikomi mokėjimais žvejybos ir akvakultūros sektoriui, nes jiems gali būti netaikomas SESV 42 straipsnis. Taip gali būti, pavyzdžiui, tam tikrų mokėjimų, susijusių su Reglamento (ES) 2021/1139 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 ir 34 straipsniuose nurodyta veikla, atveju.
- (18) Mokėjimams pagal Reglamentą (ES) 2021/1139, kurie nėra sietini su žvejybos ir akvakultūros sektoriumi, taikomos SESV nustatytos valstybės pagalbos taisyklės. Jei tie mokėjimai yra valstybės pagalba, jie turėtų būti vertinami vadovaujantis atitinkamų valstybės pagalbos priemonių nuostatomis.
- (19) Šios gairės netaikomos pagalbai, kuri teikiama kaip papildomas finansavimas Reglamento (ES) 2021/1139 24, 35, 36 ir 37 straipsniuose nurodytai kompensacijai užtikrinti. Vis dėlto, kai valstybės narės skiria papildomą finansavimą siekdamas remti papildomų išlaidų, kurias patiria tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų žvejyba, auginimu, perdirbimu ir prekyba užsiimančios atokiausių regionų veiklos vykdytojai, kompensavimą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/1139 24 straipsnyje, valstybės narės apie valstybės pagalbą turi pranešti Komisijai, kuri pagal Reglamentą (ES) 2021/1139 gali ją patvirtinti kaip tos kompensacijos dalį. Todėl tokia valstybės pagalba laikoma pagalba, apie kurią pranešta, kaip apibrėžta SESV 108 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje.

2.2. Horizontalieji ir kitokie pagalbos dokumentai, taikytini žvejybos ir akvakultūros sektoriui

- (20) Jei pagalba patenka į Komisijos priimtų tam tikrų horizontaliųjų gairių ar kitų dokumentų taikymo sritį, Komisija tokią pagalbą vertins remdamasi principais, nustatytais atitinkamuose tų horizontaliųjų ir kitokių valstybės pagalbos dokumentų skirsniuose, ir šių gairių I dalies 3 skyriaus 3.2.6 skirsnyje nustatytais sąlygomis.
- (21) Tos horizontaliosios gairės ir kiti dokumentai apima Valstybės pagalbos mokymui, apie kurią turi būti pranešta atskirai, suderinamumo analizės kriterijus ⁽¹⁰⁾, Valstybės pagalbos rizikos finansų investicijoms skatinti gaires ⁽¹¹⁾, Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemą ⁽¹²⁾, 2022 m. valstybės

⁽⁹⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienuų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

⁽¹⁰⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos mokymui, apie kurią turi būti pranešta atskirai, suderinamumo analizės kriterijai“ (OL C 188, 2009 8 11, p. 1).

⁽¹¹⁾ Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos rizikos finansų investicijoms skatinti gairių (OL C 508, 2021 12 16, p. 1).

⁽¹²⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistema“ (OL C 198, 2014 6 27, p. 1).

pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės ⁽¹³⁾, Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽¹⁴⁾, Valstybės pagalbos plačiajuosčio ryšio tinklams diegti taisyklės ⁽¹⁵⁾ ir Valstybės pagalbos palankių sąlygų neturinčių ir neįgalių darbuotojų užimtumui, apie kurią turi būti pranešta atskirai ⁽¹⁶⁾, suderinamumo analizės kriterijus.

- (22) 2022–2027 m. regioninės valstybės pagalbos gairės ⁽¹⁷⁾ netaikomos žvejybos ir akvakultūros sektoriui, nebent valstybės pagalba tame sektoriuje teikiama pagal horizontaliąją regioninės veiklos pagalbos schemą.

2.3. Pagalba kategorijų, kurioms taikomi bendrosios išimties reglamentai, priemonėms

- (23) Jei MVĮ ar didelėms įmonėms teikiama pagalba yra tokio paties pobūdžio kaip ir tam tikros kategorijos pagalba, kurią galima laikyti suderinama su vidaus rinka pagal vieną iš (28) punkto a papunktyje nurodytų bendrosios išimties reglamentų, Komisija tą pagalbą vertins remdamasi suderinamumo vertinimu pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, kuris plačiau išdėstytas šių gairių I dalies 3 skyriuje, šiuo skirsniu ir kiekvienai tuose reglamentuose nustatyta pagalbos kategorijai nustatytais kriterijais.
- (24) Komisija kiekvienu konkrečiu atveju įvertins pagalbą, kuri neatitinka visų atitinkamame reglamente dėl bendrųjų išimčių nustatytų kriterijų. Jei pagalba viršija atitinkamame reglamente nustatytas nuostatas, valstybė narė privalo įrodyti tokios pagalbos pagrįstumą ir būtinybę.
- (25) Taikant (23) ir (24) punktus:
- (a) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Komisijos reglamento (ES) 2022/2473 ⁽¹⁸⁾ 49 straipsnyje nurodytos pagalbos gaivalinių nelaimių padarytai žalai atitaisyti kategorijai, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.1 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas;
 - (b) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Reglamento (ES) 2022/2473 51 straipsnyje nurodytos pagalbos gaivalinei nelaimi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti kategorijai, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.2 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas;
 - (c) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Reglamento (ES) 2022/2473 42 straipsnyje nurodytos pagalbos gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms padengti kategorijai, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.3 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas;
 - (d) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Reglamento (ES) 2022/2473 53 straipsnyje nurodytos pagalbos saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti kategorijai, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.4 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas;

⁽¹³⁾ Komisijos komunikatas „2022 m. valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gairės“ (OL C 80, 2022 2 18, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Komisijos komunikatas – Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui ES gairės (OL C 25, 2013 1 26, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos palankių sąlygų neturinčių ir neįgalių darbuotojų užimtumui, apie kurią turi būti pranešta atskirai, suderinamumo analizės kriterijai“ (OL C 188, 2009 8 11, p. 6).

⁽¹⁷⁾ Komisijos komunikatas „Regioninės valstybės pagalbos gairės“ (OL C 153, 2021 4 29, p. 1).

⁽¹⁸⁾ Komisijos reglamentas (ES) 2022/2473, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 327, 2022 12 21, p. 82).

- (e) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Reglamento (ES) 2022/2473 43, 48, 50 ir 52 straipsniuose nurodytos pagalbos gyvūnų ligų, gaivalinių nelaimių, gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių ir saugomų gyvūnų daromos žalos prevencijai ir mažinimui kategorijoms, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.5 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas; ir
- (f) pagalba, kuri yra tokio paties pobūdžio kaip pagalba, priskiriama Reglamento (ES) 2022/2473 20 straipsnyje nurodytos pagalbos pirmajam žvejybos laivui įsigyti kategorijai, yra suderinama su vidaus rinka, jei ji atitinka šių gairių II dalies 3 skyriaus 3.1 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

2.4. Pareiža pranešti

- (26) Šios gairės taikomos pagalbos schemoms ir individualiai pagalbai.
- (27) Komisija primena kiekvienai valstybei narei jos pareižą pranešti apie visus ketinimus suteikti naują pagalbą, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje ir Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ⁽¹⁹⁾ 2 straipsnyje.
- (28) Komisija taip pat primena valstybėms narėms, kad pranešti Komisijai neprivaloma apie:
 - (a) pagalbą, atitinkančią vieną iš bendrosios išimties reglamentų, priimtų pagal Tarybos reglamento (ES) 2015/1588 ⁽²⁰⁾ 1 straipsnį, jei šie reglamentai taikomi žvejybos ir akvakultūros sektoriui, visų pirma:
 - (i) pagalbą, atitinkančią Reglamentą (ES) 2022/2473, ir
 - (ii) pagalbą mokymui, pagalbą MVI gauti finansavimą, pagalbą mokslinių tyrimų ir plėtos srityje, inovacijų pagalbą MVI, pagalbą nepalankias sąlygas darbo rinkoje turintiems asmenims ir neįgaliesiems darbuotojams, regioninę investicinę pagalbą atokiausiuose regionuose, regioninės veiklos pagalbos schemas, pagalbą Europos teritorinio bendradarbiavimo projektams ir pagalbą, naudojamą „InvestEU“ fondo remiamiems finansiniams produktams, išskyrus veiklą, išvardytą Komisijos reglamento (ES) Nr. 717/2014 ⁽²¹⁾ 1 straipsnio 1 dalyje, atitinkančią Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014 ⁽²²⁾;
 - (b) *de minimis* pagalbą, atitinkančią Reglamentą (ES) Nr. 717/2014.
- (29) Atkreipiamas valstybių narių dėmesys į tai, kad finansavimo sistema taikant, pvz., parafiskalinius mokesčius, yra neatskiriama pagalbos dalis ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

⁽²⁰⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 248, 2015 9 24, p. 1).

⁽²¹⁾ 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (OL L 190, 2014 6 28, p. 45).

⁽²²⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

⁽²³⁾ Žr. 2013 m. spalio 16 d. Sprendimo *Télévision française 1 (TF1) prieš Komisiją*, T-275/11, EU:T:2013:535, 41–44 punktus; 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, byla C-174/02, EU:C:2005:10, 26 punktą; 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimą *Laboratoires Boiron SA prieš Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf) de Lyon, perėmusi Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS) teises ir įsipareigojimus*, byla C-526/04, EU:C:2006:528; 1992 m. kovo 11 d. Sprendimą *Compagnie commerciale de l'Ouest prieš Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, sujungtos bylos C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 ir C-83/90, EU:C:1992:118; 2002 m. balandžio 23 d. Sprendimą *Niels Nygård prieš Svineafgiftsfonden ir Ministeriet for Fødevarer*, C-234/99, EU:C:2002:244; 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Essent Netwerk Noord ir kt.*, C-206/06, EU:C:2008:413, 90 punktą; 2014 m. liepos 11 d. Sprendimo *DTS Distribuidora de Televisión Digital prieš Komisiją*, T-533/10, EU:T:2014:629, 50–52 punktus.

- (30) Jeigu pagalbos schema yra finansuojama specialiais mokesčiais, taikomais tam tikriems žvejybos ar akvakultūros produktams, nepriklausomai nuo jų kilmės, visų pirma parafiskaliniais mokesčiais, Komisija vertins schemą remdamasi principais, nustatytais šių gairių I dalies 3 skyriuje, ir šių gairių taikytinuose skirsniuose nustatytomis sąlygomis. Pagalbą galima laikyti suderinama su vidaus rinka tik jei ji vienodai naudinga tiek vietos, tiek importuojamiems produktams.

2.5. Terminų apibrėžtys

- (31) Šiose gairėse vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) pagalba – bet kokia priemonė, atitinkanti visus SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;
- (b) *ad hoc* pagalba – ne pagal pagalbos schemą skirta pagalba;
- (c) pagalbos intensyvumas – bendra pagalbos suma prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą, išreikšta tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi;
- (d) pagalbos schema – aktas, pagal kurį, netaikant kitų įgyvendinimo priemonių, bendrai ir abstrakčiai jame nurodytoms įmonėms gali būti skiriama individuali pagalba, ar aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi pagalba neribotam laikotarpiui ir (arba) neriboto dydžio pagalba;
- (e) biologinio saugumo priemonės – valdymo ir fizinės priemonės, skirtos sumažinti: i) ligų patekimo į gyvūnų populiaciją, vystymosi joje ir plitimo iš jos riziką arba ii) ligų patekimo į ūkį, zoną, laikymo vietą, transporto priemones, kitus įrenginius, patalpas arba vietas, vystymosi juose ir plitimo iš jų riziką;
- (f) kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo priemonės – priemonės, susijusios su gyvūnų ligomis, kurių protrūkį oficialiai pripažino kompetentinga institucija, arba su invazinėmis svetimomis rūšimis, kurių buvimą oficialiai pripažino kompetentinga institucija;
- (g) pagalbos suteikimo diena – diena, kai pagalbą gaunančiai įmonei pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą;
- (h) tapimas plėšrūnų grobiu – tinklais sugautų arba tvenkiniuose laikomų žuvų tapimas saugomų gyvūnų, kaip antai ruonių, jūrinių ūdrų ir jūrų paukščių, grobiu;
- (i) vertinimo planas – vienai ar kelioms pagalbos schemoms taikomas dokumentas, kuriame nurodoma bent tokia informacija: vertintini tikslai, vertinimo klausimai, rezultatų rodikliai, numatomas vertinimo atlikimo metodas, duomenų rinkimo reikalavimai, siūlomas vertinimo laikas, įskaitant tarpinės ir galutinės vertinimo ataskaitų pateikimo datas, vertinimą atliksiančios nepriklausomos įstaigos arba jos vykdomai atrankai taikysimų kriterijų aprašymas ir vertinimo rezultatų viešinimo sąlygos;
- (j) žvejybos ir akvakultūros produktai – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013 ⁽²⁴⁾ I priede išvardyti produktai;
- (k) žvejybos ir akvakultūros sektorius – ūkio sektorius, apimantis visą žvejybos arba akvakultūros produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos jais veiklą;
- (l) žvejybos pajėgumas – laivo tonažas, išreikštas GT (bendraja talpa) ir laivo galia kW (kilovatais), kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/1130 ⁽²⁵⁾ 4 ir 5 straipsniuose;
- (m) bendrasis subsidijos ekvivalentas – pagalbos suma, jeigu ta pagalba ją gaunančiai įmonei buvo suteikta dotacijos forma, prieš mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą;

⁽²⁴⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

⁽²⁵⁾ 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1130, kuriuo nustatomos žvejybinių laivų charakteristikos (OL L 169, 2017 6 30, p. 1).

- (n) individuali pagalba – *ad hoc* pagalba ir pagal pagalbos schemą atskiroms pagalbą gaunančioms įmonėms skiriama pagalba;
- (o) žvejyba vidaus vandenyse – žvejybos veikla versliniais tikslais vidaus vandenyse, vykdoma laivais arba kitais įrenginiais, įskaitant žvejybai ant ledo naudojamus įrenginius;
- (p) invazinės svetimos rūšys – Sąjungai susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys ir valstybei narei susirūpinimą keliančios invazinės svetimos rūšys, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 ⁽²⁶⁾ 3 straipsnio 3 ir 4 punktuose;
- (q) didelės įmonės – įmonės, neatitinkančios Reglamento (ES) 2022/2473 I priede nustatytų kriterijų;
- (r) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) – įmonės, atitinkančios Reglamento (ES) 2022/2473 I priede nustatytus kriterijus;
- (s) veiklos pagalba – pagalba, kuria mažinant įmonės gamybos išlaidas arba didinant jos pajamas siekiama padidinti jos verslo likvidumą arba dėl kurios poveikio jos verslo likvidumas padidėja, visų pirma pagalba, apskaičiuojama atsižvelgiant tik į pagamintą arba parduotą kiekį, produktų kainas, pagamintus vienetus arba gamybos priemones;
- (t) atokiausi regionai – SESV ⁽²⁷⁾ 349 straipsnyje nurodyti regionai;
- (u) prevencijos priemonės – priemonės, susijusios su gyvūnų liga arba invazine svetima rūšimi, kurių atsiradimo atvejų dar nėra nustatyta;
- (v) perdirbimas ir prekyba – visos nuo iškrovimo ar sugavimo iki galutinio produkto etapo vykdomos operacijos, įskaitant paruošimą, apdorojimą, gamybą ir paskirstymą;
- (w) saugomas gyvūnas — bet kuris gyvūnas, išskyrus žuvis, saugomas Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais;
- (x) gražintinas avansas – paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalimis ir kurios gražinimo sąlygos priklauso nuo projekto rezultatų;
- (y) rizikos įvykiai – gaivalinės nelaimės, gaivalinei nelaimei prilyginami pavojingi meteorologiniai reiškiniai, gyvūnų ligos, invazinių svetimų rūšių plitimas ir dėl saugomų gyvūnų elgesio patiriama žala;
- (z) mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejybos veikla, vykdoma: a) jūrų ir vidaus vandenų žvejybos laivais, kurių bendrasis ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie nenaudoja velkamųjų įrankių, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 ⁽²⁸⁾ 2 straipsnio 1 punkte, b) be laivo žvejojantių žvejų, įskaitant vandens bestuburių rinkėjus;
- (aa) projekto arba veiklos darbų pradžia – su investicija susijusios veiklos ar statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas išsipareigojimas užsakyti įrenginius ar paslaugas, arba bet kuris kitas išsipareigojimas, dėl kurio projektas arba veikla tampa neatšaukiami, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų arba veiklos pradžia nelaikomi;
- (bb) sunkumų patirianti įmonė – įmonė, kuri atitinka Komisijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽²⁹⁾ 2.2 skirsnyje nustatytus kriterijus, arba ją pakeisianti įmonė.

⁽²⁶⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

⁽²⁷⁾ Gvadelupa, Prancūzijos Gviana, Martinika, Majotas, Reunjonas, Sen Martenas, Azorai, Madeira ir Kanarų salos (OL C 202, 2016 6 7, p. 195).

⁽²⁸⁾ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1626/94 (OL L 409, 2006 12 30, p. 11).

⁽²⁹⁾ Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

- (32) Be šiamo skirsnyje pateiktų apibrėžčių, prireikus turi būti atsižvelgiama į apibrėžtis, pateiktas atitinkamuose dokumentuose, išvardytuose šių gairių (21), (22) punktuose ir (28) punkto a papunktyje, ir į apibrėžtis, pateiktas Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 ⁽³⁰⁾ 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2021/1139 2 straipsnyje.

3 skyrius

3. PAGALBOS SUDERINAMUMO PAGAL SESV 107 STRAIPSNIO 3 DALIES C PUNKTĄ VERTINIMAS

- (33) Remdamasi SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu Komisija gali laikyti, kad su vidaus rinka yra suderinama pagalba, skirta tam tikrų rūšių ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (34) Todėl, siekdama įvertinti, ar valstybės pagalba žvejybos ir akvakultūros sektoriui gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, Komisija vertins, ar pagalbos priemonė skatina tam tikrų rūšių ekonominės veiklos plėtrą (pirmoji sąlyga) ir ar ji trikdė prekybos sąlygas taip, kad prieštarautų bendram interesui (antroji sąlyga).
- (35) Šiame skyriuje Komisija paaiškina, kaip ji atliks suderinamumo vertinimą. Jame nustatomos bendrosios suderinamumo sąlygos ir, jei taikoma, pagalbos schemų specialiosios sąlygos bei papildomos individualios pagalbos, apie kurią privaloma pranešti, sąlygos.
- (36) Siekdama atlikti (34) punkte nurodytą vertinimą, Komisija atsižvelgs į šiuos aspektus:
- (a) pirmoji sąlyga – pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą:
- i) atitinkamos ekonominės veiklos identifikavimas (šio skyriaus 3.1.1 skirsnis);
 - ii) skatinamasis poveikis: pagalba turi būti keičiamas atitinkamos įmonės (-ių) elgesys – ji (jos) turi pradėti vykdyti papildomą veiklą, kurios, negavusi (-ios) pagalbos, ji (jos) nevykdytų arba ją vykdytų ribotai, kitaip ar kitoje vietoje (šio skyriaus 3.1.2 skirsnis);
 - iii) pagalba neprieštarauja atitinkamoms Sąjungos teisės nuostatomis ir bendriesiems principams (šio skyriaus 3.1.3 skirsnis);
- (b) antroji sąlyga – pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui:
- i) valstybės intervencijos poreikis: pagalba turi iš esmės pagerinti padėtį taip, kaip to negali padaryti pati rinka, pavyzdžiui, atitinkamais atvejais pašalinant rinkos nepakankamumą arba išsprendžiant teisingumo ar sanglaudos problemą (šio skyriaus 3.2.1 skirsnis);
 - ii) pagalbos priemonės tinkamumas: siūloma pagalba turi būti tinkama politikos priemonė, kuri skatina ekonominės veiklos plėtrą (šio skyriaus 3.2.2 skirsnis);
 - iii) pagalbos proporcingumas (pagalba apribota iki būtino minimumo): pagalbos suma ir intensyvumas turi būti apriboti iki minimumo, būtino atitinkamos įmonės (-ių) papildomoms investicijoms arba veiklai paskatinti (šio skyriaus 3.2.3 skirsnis);
 - iv) pagalbos skaidrumas: valstybės narės, Komisija, ekonominės veiklos vykdytojai ir visuomenė turi turėti galimybę lengvai susipažinti su visais susijusiais aktais ir atitinkama informacija apie pagalbą, kuri skirta pagal tuos aktus (šio skyriaus 3.2.4 skirsnis);
 - v) nederamo neigiamo pagalbos poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas (šio skyriaus 3.2.5 skirsnis);
 - vi) teigiamo ir neigiamo poveikio, kurį pagalba gali turėti konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai, palyginimas (pusiausvyros tyrimas) (šio skyriaus 3.2.6 skirsnis).

⁽³⁰⁾ Tai apima Sąjungos vandenų, jūrų biologinių išteklių, gėlavandenių biologinių išteklių, žvejybos laivo, Sąjungos žvejybos laivo, įtraukimo į žvejybos laivyną, didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio, žuvininkystės valdymui taikomo atsargumo principo, ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo apibrėžtis.

- (37) Bendram tam tikrų kategorijų schemų poveikiui gali būti taikomas ir *ex post* vertinimo reikalavimas, kaip nurodyta (326)–(333) punktuose. Tokiais atvejais Komisija gali apriboti tų schemų taikymo trukmę (paprastai iki ketverių metų ar trumpesnio laikotarpio), palikdama galimybę vėliau pranešti apie jų taikymo pratęsimą.
- (38) Šie bendrieji suderinamumo kriterijai taikomi šiose gairėse numatyta visų rūšių pagalbai, išskyrus atvejus, kai šių gairių I dalies 3 skyriaus 3.1 ir 3.2 skirsniuose numatytos išimtys, atsižvelgiant į tai, kad žvejybos ir akvakultūros sektoriuje taikytini ypatingi principai.

3.1. Pirmoji sąlyga: pagalba skatina ekonominės veiklos plėtrą

3.1.1. Ekonominė veikla, kuriai skiriama pagalba

- (39) Komisija, remdamasi valstybės narės pateikta informacija, nustatys, kokia ekonominė veikla bus remiama priemone, apie kurią pranešta.
- (40) Valstybė narė turi įrodyti, kad pagalba siekiama skatinti nustatytos ekonominės veiklos plėtrą.
- (41) Pagalba, kuria siekiama užkirsti kelią neigiamam ekonominės veiklos poveikiui klimatui, aplinkai ar išteklų išsaugojimo tikslui pagal BŽP arba jį sumažinti, gali skatinti ekonominės veiklos plėtrą tuo, kad ja didinamas atitinkamos ekonominės veiklos tvarumas.
- (42) Valstybės narės turi nurodyti, ar pagalba padės siekti BŽP tikslų ir pagal tą politiką įgyvendintinų EJRŽAF tikslų (ir, jei taip, kaip ji padės jų siekti), ir konkrečiau apibūdinti numatomą pagalbos naudą.
- (43) Komisija mano, kad pagal šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3 ir 1.4 skirsnius ir II dalies 3 skyriaus 3.4, 3.5 ir 3.6 skirsnius suteikta pagalba gali skatinti ekonominės veiklos žvejybos ir akvakultūros sektoriuje plėtrą, nes be pagalbos tokia plėtra nebūtų tokio pat masto.

Papildomos sąlygos, taikytinos pagal schemą skiriamai pagalbai, apie kurią būtina pranešti atskirai

- (44) Pagal kokią nors schemą skirdama pagalbą investiciniams projektams, apie kuriuos būtina pranešti atskirai, pagalbą teikianti institucija turi paaiškinti, kaip atrinktas projektas padės siekti schemos tikslo. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų naudotis pagalbos paraiškos teikėjo pateikta informacija.

3.1.2. Skatinamasis poveikis

- (45) Pagalba žvejybos ir akvakultūros sektoriams gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka tik jei ji turi skatinamąjį poveikį. Skatinamasis poveikis egzistuoja, jei dėl pagalbos taip pasikeičia įmonės elgesys, kad ji pradeda vykdyti papildomą veiklą, kuria prisideda prie sektoriaus plėtros, ir be pagalbos ji šios veiklos nebūtų vykdžiusi arba būtų ją vykdžiusi mažesniu mastu ar kitaip. Tačiau pagalba negali būti subsidijuojamos veiklos išlaidos, kurias įmonė būtų patyrusi bet kuriuo atveju, ir negali būti kompensuojama įprasta ekonominės veiklos verslo rizika.
- (46) Jei Sąjungos teisės aktuose arba šiose gairėse nėra numatyta aiškių išimčių, tiesiog įmonių finansinei padėčiai gerinti skirtos ir niekaip žvejybos ir akvakultūros sektoriaus plėtros neskatinančios valstybės pagalbos priemonės, ypač tos, kurios grindžiamos tik kaina, kiekiu, gamybos vienetu arba gamybos priemonių vienetu, yra laikomos veiklos pagalba, kuri yra nesuderinama su vidaus rinka. Be to, tikėtina, kad tokia pagalba dėl savo pobūdžio kliudytų vidaus rinkos organizavimo reguliavimo mechanizmams.
- (47) Veiklos pagalba ir pagalba, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laikytis privalomųjų standartų, iš esmės yra nesuderinamos su vidaus rinka, išskyrus atvejus, kai Sąjungos teisės aktuose ar šiose gairėse yra aiškiai numatytos išimtys, ir kitus tinkamai pagrįstus atvejus.

- (48) Pagalba, suteikta pagal šių gairių II dalies 1 skyrių, turėtų būti tik siekiama padėti žvejybos ir akvakultūros sektoriuose veiklą vykdančioms įmonėms, kurios patiria įvairių sunkumų, nors jau ėmėsi pagrįstų pastangų kuo labiau sumažinti tokią riziką. Valstybės pagalba neturėtų skatinti įmonių be reikalo rizikuoti. Žvejybos ir akvakultūros sektoriuje veiklą vykdančios įmonės privalo pačios atsakyti už neapgalvoto gamybos metodų ar produktų pasirinkimo pasekmes. Pavyzdžiui, šis principas taikomas II dalies 3 skyriaus 3.4, 3.5 ir 3.6 skirsniams.
- (49) Dėl (45) punkte paaiškintų priežasčių Komisija mano, kad pagalba neturi skatinamojo poveikio ją gaunančiai įmonei, jeigu su konkrečiu projektu ar veikla susijęs darbas jau buvo pradėtas anksčiau, nei pagalbą gaunanti įmonė nacionalinėms valdžios institucijoms pateikė pagalbos paraišką.
- (50) Pagalbos paraiškoje turi būti nurodyta bent ši informacija: pareiškėjo vardas, pavardė arba pavadinimas, įmonės dydis, projekto ar veiklos apibūdinimas (įskaitant projekto ar veiklos vykdymo vietą, pradžios ir pabaigos datas), projektui ar veiklai reikalinga pagalbos suma ir tinkamos finansuoti išlaidos.
- (51) Be to, didelės įmonės paraiškoje turi apibūdinti padėtį, kuri susiklostytų be pagalbos – vadinamąjį priešingos padėties scenarijų arba alternatyvų projektą ar veiklą, ir pateikti dokumentus, kuriais įrodomas paraiškoje apibūdintas priešingos padėties scenarijus. Šis reikalavimas netaikomas savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis nei 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų.
- (52) Gavusi paraišką pagalbą teikianti institucija turi patikrinti, ar priešingos padėties scenarijus yra įtikinamas, ir patvirtinti, kad pagalba daro būtina skatinamąjį poveikį. Priešingos padėties scenarijus laikomas įtikinamu, jei jis tikroviškas ir susijęs su sprendimo priėmimo veiksniais, vyraujančiais tuo metu, kai pagalbą gaunanti įmonė priima sprendimą dėl atitinkamo projekto ar veiklos.
- (53) Pagalba, kurią sudaro mokesčių lengvatos, laikoma turinčia skatinamąjį poveikį, jei taikant pagalbos schemą suteikiama teisė gauti pagalbą pagal objektyvius kriterijus, toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra, ir jei pagalbos schema patvirtinta ir galioja prieš pradėdant vykdyti su remiamu projektu ar veikla susijusius darbus. Šis reikalavimas netaikomas paskesnių fiskalinių pagalbos schemų atveju, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemos, kurias sudaro mokesčių lengvatos.
- (54) Kompensacinio pobūdžio pagalba, kaip antai nurodyta II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3 ir 1.4 skirsniuose ir II dalies 3 skyriaus 3.5 bei 3.6 skirsniuose, ir pagalba, kuri atitinka II dalies 2 skyriaus 2.1, 2.2 ir 2.3 skirsniuose nustatytas sąlygas, neprivalo turėti skatinamojo poveikio arba laikoma jį turinčia.

Papildomos sąlygos, taikomos investicinei pagalbai, apie kurią būtina pranešti atskirai, ir investicinei pagalbai didelėms įmonėms, teikiamai pagal schemas, apie kurias pranešama

- (55) Investicinei pagalbai, apie kurią būtina pranešti atskirai, ir investicinei pagalbai didelėms įmonėms, teikiamai pagal schemas, apie kurias pranešama, taikomi ne tik atitinkamai (45) ir (48)–(53) punktuose nurodyti reikalavimai – valstybė narė dar turi pateikti aiškių įrodymų, kad pagalba iš tikrųjų turi poveikį renkantis investiciją. Kad būtų galima atlikti išsamų vertinimą, valstybė narė turi pateikti ne tik informaciją apie remiamą projektą, bet ir išsamiai apibūdinti priešingos padėties scenarijų, t. y. kai pagalbą gaunančiai įmonei pagalbos neskiria jokia valdžios institucija.
- (56) Valstybių narių prašoma remtis autentiškais ir oficialiais įmonės valdybos dokumentais, rizikos vertinimais, įskaitant su vieta susijusios rizikos vertinimą, finansinėms ataskaitomis, vidaus verslo planais, ekspertų nuomonėmis ir kitais su vertinamu investiciniu projektu susijusiais tyrimais. Tie dokumentai turi būti to paties laikotarpio kaip ir sprendimo dėl investicijos ar jos vietos priėmimo procesas. Įrodyti skatinamąjį poveikį valstybėms narėms gali padėti dokumentai, kuriuose pateikiama informacija apie paklausos prognozes, išlaidų prognozes, finansines prognozes, investicijų komitetui pateikti dokumentai, kuriuose išsamiai nagrinėjami skirtingi investavimo scenarijai, arba finansų institucijoms pateikti dokumentai.

- (57) Atsižvelgiant į minėtus dalykus, pelningumo lygį galima įvertinti taikant metodus, kurie paprastai naudojami konkrečiame sektoriuje ir kurie gali apimti projekto grynosios dabartinės vertės (GDV) ⁽³¹⁾, vidinės grąžos normos (VGN) ⁽³²⁾ arba vidutinės panaudoto kapitalo grąžos (PKG) vertinimo metodus. Projekto pelningumas turi būti lyginamas su įprastomis grąžos normomis, kurias pagalbą gaunanti įmonė taiko kitiems panašaus pobūdžio investiciniams projektams. Jei šių normų nėra, projekto pelningumas turi būti lyginamas su visos įmonės kapitalo kaina ar atitinkamame sektoriuje įprastai taikomomis grąžos normomis.
- (58) Kai nėra žinomas joks konkretus priešingas scenarijus, skatinamąjį poveikį galima preziumuoti esant finansavimo trūkumui. Tai galioja tuo atveju, kai remiantis *ex ante* verslo planu investicinės išlaidos viršija investicijos tikėtino veiklos pelno grynoji dabartinė vertė.
- (59) Jeigu pagalba, kuria skatinamos papildomos investicijos, nepakeičia pagalbą gaunančios įmonės elgesio, ji neturi teigiamo poveikio atitinkamo sektoriaus plėtrai. Todėl pagalba nebus laikoma suderinama su vidaus rinka, jei paaiškėja, kad tos pačios investicijos vis tiek būtų atliekamos ir be pagalbos.

3.1.3. Nepažeidžiama jokia atitinkama Sąjungos teisės nuostata

- (60) Jei valstybės pagalbos priemonė, su ja susijusios sąlygos, įskaitant jos finansavimo metodą tais atvejais, kai jis yra neatskiriama tokios priemonės dalis, arba ja finansuojama veikla pažeidžia atitinkamą ES teisę, pagalba negali būti pripažįstama suderinama su vidaus rinka ⁽³³⁾.
- (61) Žvejybos ir akvakultūros sektoriuje tai susiję visų pirma su valstybės pagalba, kuri:
- (a) teikiama remti žvejybos veiklai, kuri susijusi su sunkiais pažeidimais pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 ⁽³⁴⁾ 42 straipsnį arba Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 ⁽³⁵⁾ 90 straipsnį ir kuri laikoma neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba ⁽³⁶⁾ arba kuria tokia žvejyba remiama;
 - (b) teikiama siekiant remti Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 40 straipsnio 3 dalyje nurodytame Sąjungos NNN žvejybą vykdančių laivų sąrašė esančio žvejybos laivo arba laivo, plaukiojančio su nebendradarbiaujančiomis trečiosiomis valstybėmis pripažintų valstybių, kaip išdėstyta to reglamento 33 straipsnyje, vėliava, eksploatavimu, valdymu arba nuosavybe;

⁽³¹⁾ Projekto grynoji dabartinė vertė (GDV) – iki dabartinės vertės diskontuotų (paprastai naudojant kapitalo kainą) teigiamų ir neigiamų pinigų srautų skirtumas investicijos gyvavimo laikotarpiu.

⁽³²⁾ Vidinė grąžos norma (VGN) grindžiama ne buhalteriniu pelnu per atitinkamus metus, o būsimais pinigų srautais, kuriuos investuotojas tikisi gauti per visą investicijos gyvavimo laikotarpį. Ji nustatoma kaip diskonto norma, kurios grynujų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė lygi nuliui.

⁽³³⁾ Žr., pavyzdžiui, 2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, EU:C:2000:467, 78 punktą; 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-456/00, EU:C:2002:753, 30 ir 32 punktus; 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 94–116 punktus; 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *Nuova Agricast prieš Komisiją*, C-67/09 P, EU:C:2010:607, 51 punktą ir 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Austrija prieš Komisiją*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 44 punktą.

⁽³⁴⁾ 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008, nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

⁽³⁵⁾ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendros žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

⁽³⁶⁾ Pavyzdžiui, žvejyba neturint galiojančios žvejybos licencijos, žvejyba žvejybos draudimo rajone ar žvejybos draudimo laikotarpiu, taip pat žvejyba neturint kvotos arba ją išnaudojus; žvejyba neleistiname gylėje; tam tikros rūšies išteklių, kuriems taikomas moratoriumas arba kuriuos žvejoti draudžiama, žvejyba; draudžiamų arba reikalavimų neatitinkančių žvejybos įrankių naudojimas; žvejyba regioninės žvejybos valdymo organizacijos rajone nesilaikant tos organizacijos nustatytų išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonių arba tas priemones pažeidžiant ir t. t.

- (c) yra susijusi su Reglamente (ES) Nr. 1379/2013 ⁽³⁷⁾, kuriuo reglamentuojamas bendras rinkos organizavimas ⁽³⁸⁾, nustatytų taisyklių nesilaikymu; arba
- (d) yra susijusi su žvejybos pajėgumo didinimu arba naujų laivų statyba, dėl kurių valstybė narė tiesiogiai ir automatiškai nesilaiko Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 7 dalies ir jo II priede nustatytų viršutinių žvejybos pajėgumo ribų.

- (62) Be to, valstybės pagalba negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jei pagalbos skyrimas priklauso nuo pagalbą gaunančios įmonės išpareigojimo naudoti nacionalinius produktus ar paslaugas, taip pat jei pagalba ribojama ją gaunančios įmonės galimybe naudoti mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų rezultatus kitose valstybėse narėse.
- (63) Komisija nepatvirtins pagalbos su eksportu į trečiąsias šalis ar valstybes nares susijusiai veiklai, kuri bus tiesiogiai susijusi su eksportuojamu kiekiu; pagalbos, skiriamos, jei vietos prekėms teikiama pirmenybė prieš importuotas prekes; pagalbos paskirstymo tinklui diegti ir eksploatuoti arba kitoms su eksporto veikla susijusioms išlaidoms. Pagalba, kuria kompensuojamos dalyvavimo prekybos mugėse arba tyrimų ar konsultavimo paslaugų, kurių reikia teikiant naują arba esamą produktą naujai rinkai, išlaidos, iš esmės nėra laikoma eksporto pagalba.
- (64) Pranešimuose apie valstybės pagalbą turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip nacionalinės valdžios institucijos tikrins, kaip laikomasi (61)–(63) punktų.

3.2. Antroji sąlyga: pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui

- (65) Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, gali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka, bet tik „jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“.
- (66) Šiame skirsnyje nustatytas Komisijos naudojimosi jai suteikta diskrecija atliekant vertinimą pagal (36)(b) punkte nurodytą antrą suderinamumo vertinimo sąlygą metodas.
- (67) Bet kokia pagalbos priemonė dėl savo pobūdžio iškreipia konkurenciją ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Tačiau siekdama nustatyti, ar pagalbos iškreipiamasis poveikis yra apribotas iki minimumo, Komisija tikrins, ar pagalba yra būtina, tinkama, proporcinga ir skaidri.
- (68) Tuomet Komisija įvertins konkrečios pagalbos iškreipiamąjį poveikį konkurencijai ir prekybos sąlygoms. Paskui ji palygins teigiamą pagalbos poveikį su neigiamu jos poveikiu konkurencijai ir prekybai. Jei teigiamas poveikis yra didesnis už neigiamą, Komisija paskelbs, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka.

3.2.1. Valstybės intervencijos būtinybė

- (69) Siekiant įvertinti, ar valstybės pagalba yra būtina numatytam rezultatui pasiekti, pirmiausia reikia nustatyti problemą. Valstybės pagalba turi būti skiriama tuo atveju, kai pagalba galima iš esmės pagerinti padėtį taip, kaip to negali padaryti rinka, pavyzdžiui, pašalinant rinkos nepakankamumą atitinkamos veiklos ar investicijų, kurioms skiriama pagalba, atžvilgiu.

⁽³⁷⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

⁽³⁸⁾ Žr., pavyzdžiui, 1979 m. birželio 26 d. Sprendimo *Pigs and Bacon Commission*, 177/78, EU:C:1979:164, 11 punktą; 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-456/00, EU:C:2002:753, 32 punktą; 2017 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Président de l'Autorité de la concurrence v Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE) ir kt.*, C-671/15, EU:C:2017:860, 37 punktą.

- (70) Valstybės pagalba tam tikromis sąlygomis iš tiesų gali padėti išspręsti rinkos nepakankamumo problemą ir taip paskatinti efektyvų rinkų veikimą ir padidinti konkurencingumą. Tai galioja visų pirma, kai viešieji ištekliai riboti.
- (71) Taikant šias gaires, Komisija laiko, kad pagalba, kuri tenkina šių gairių I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnyje, II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3 ir 1.4 skirsniuose ir 2 skyriaus 2.2 skirsnyje išdėstytas specialiąsias sąlygas, atveju rinka be valstybės intervencijos numatytų tikslų įgyvendinimo neužtikrina. Todėl tokia pagalba bus laikoma būtina.

3.2.2. Pagalbos tinkamumas

- (72) Siūloma pagalba turi būti tinkama politikos priemonė, kuri skatina ekonominės veiklos plėtrą. Gali būti kitų tinkamesnių priemonių pagalbos tikslams pasiekti, pavyzdžiui, reguliavimas, rinka grindžiamos priemonės, infrastruktūros plėtojimas ir verslo sąlygų gerinimas. Valstybė narė turi įrodyti, kad pagalba ir jos struktūra yra tinkamos siekti to priemonės tikslo, kurio ta pagalba siekiama.
- (73) Komisija mano, kad pagalbos priemonė, tenkinančios šių gairių I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnyje, II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 bei 1.5 skirsniuose ir II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas, yra tinkama politikos priemonė. Pagalbos priemonė, kuri yra tos pačios rūšies kaip ir veiksmas, tinkamas finansuoti pagal Reglamentą (ES) 2021/1139, laikoma tinkama, jei ji atitinka atitinkamas to reglamento nuostatas.
- (74) Kitais atvejais, kuriems netaikomas (73) punktas, valstybė narė turi įrodyti, kad nėra jokios kitos mažesnį iškraipomąjį poveikį darančios politikos priemonės.
- (75) Jei valstybė narė nusprendžia taikyti priemonę pagal II dalies 3 skyrių ir jei tuo pat metu tokia pati intervencijos priemonė numatyta atitinkamoje EJRŽAF programoje, valstybė narė turėtų išdėstyti tokios nacionalinės pagalbos priemonės privalumus, palyginti su atitinkama EJRŽAF programos intervencine priemone.

Įvairių formų pagalbos tinkamumas

- (76) Pagalba gali būti teikiama įvairiomis formomis. Vis dėlto valstybė narė turėtų užtikrinti, kad pagalba būtų teikiama tokia forma, kad prekybos ir konkurencijos iškraipymo tikimybė būtų kuo mažesnė.
- (77) Komisija mano, kad pagalba, suteikta šiose gairėse numatyta forma arba taikant atitinkamą EJRŽAF intervenciją pagal Reglamentą (ES) 2021/1139, yra tinkama pagalbos forma.
- (78) Jei pagalbos forma yra tokia, kad pagalba suteikiamas tiesioginis piniginis pranašumas (pvz., skiriamos tiesioginės dotacijos, atleidžiama nuo mokesčių, socialinio draudimo ar kitų privalomųjų įmokų arba jie sumažinami), valstybė narė turi pagrįsti, kodėl yra mažiau tikslinga teikti pagalbą kitomis, galbūt mažesnę iškreipiamąjį poveikį turinčiomis formomis, tokiomis kaip grąžintini avansai arba skolos ar nuosavo kapitalo priemonėmis pagrįsta pagalba (pvz., lengvatinės paskolos ar palūkanų subsidijos, valstybės garantijos ar kiti kapitalo suteikimo palankiomis sąlygomis būdai).
- (79) Pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimas nedaro poveikio taikytinoms viešųjų pirkimų taisyklėms ir skaidrumo, atvirumo bei nediskriminavimo principams, kuriais grindžiamas paslaugų teikėjo atrankos procesas.

3.2.3. Pagalbos proporcingumas

- (80) Pagalba, teikiama žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, laikoma proporcinga, jei vienai pagalbą gaunančiai įmonei teikiamos pagalbos suma neviršija mažiausios sumos, būtinos veiklai, kuriai skiriama pagalba, vykdyti.

Didžiausias pagalbos intensyvumas ir didžiausios pagalbos sumos

- (81) Kad pagalba būtų pripažinta proporcinga, Komisijos manymu, pagalbos suma paprastai neturėtų viršyti tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
- (82) Siekiant užtikrinti nuspėjamumą ir vienodas sąlygas, šiose gairėse numatyta taikyti didžiausią pagalbos intensyvumą.
- (83) Jei tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos tinkamai ir neviršijamos šių gairių II dalies skirsniuose numatytos didžiausios pagalbos intensyvumo vertės ar didžiausios pagalbos sumos, laikoma, kad atitiktis proporcingumo kriterijui užtikrinta.
- (84) Kategorijų, kurioms taikomas Reglamentas (ES) 2022/2473, priemonių, kaip nustatyta I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnyje, atveju laikoma, kad pagalbos proporcingumo principo laikomasi, jeigu pagalbos suma neviršija didžiausio taikytino viešosios pagalbos intensyvumo, nustatyto tame reglamente ir jo IV priede. Jei pagalbos priemonė viršija Reglamente (ES) 2022/2473 nustatytas nuostatas, valstybė narė privalo įrodyti tokios pagalbos pagrįstumą ir būtinybę.
- (85) Didžiausią pagalbos intensyvumą ir pagalbos sumą pagalbą teikianti institucija turi apskaičiuoti ją skirdama. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti patvirtinamos dokumentais, kurie turėtų būti aiškūs, tikslūs ir naujausi. Apskaičiuojant pagalbos intensyvumą arba pagalbos sumą ir tinkamas finansuoti išlaidas visi naudojami skaičiai turi būti imami prieš bet kokį mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą.
- (86) Pagalba neteikiama pridėtinės vertės mokesčiui (PVM) kompensuoti, išskyrus atvejus, kai to mokesčio neįmanoma susigrąžinti pagal nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus.
- (87) Jeigu pagalba teikiama ne dotacijos forma, pagalbos suma atitinka pagalbos bendrąjį subsidijos ekvivalentą.
- (88) Keliomis dalinėmis išmokomis mokama pagalba diskontuojama iki jos vertės pagalbos suteikimo metu. Tinkamos finansuoti išlaidos diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo momentu. Palūkanų norma, kuri turi būti naudojama diskontuojant, yra pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma.
- (89) Kai pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, pagalbos dalys diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatos įsigaliojimo metu.
- (90) Išskyrus II dalies 1 ir 3 skyrius, pagalba gali būti teikiama naudojant šiuos supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus:
- pagal vieneto įkainius;
 - fiksuotomis sumomis;
 - finansavimą taikant fiksuotąją normą.
- (91) Pagalbos suma turi būti nustatoma vienu iš šių būdų:
- sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, pagrįstu:
 - statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija arba ekspertų vertinimu arba
 - patikrintais ankstesniais atskirų pagalbą gaunančių įmonių duomenimis, arba
 - įprasta atskirų pagalbą gaunančių įmonių taikoma išlaidų apskaitos praktika;
 - vadovaujantis taisyklėmis dėl atitinkamų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų, taikytinų pagal Sąjungos politiką panašaus pobūdžio veiksmo atžvilgiu, taikymo.

- (92) ES lėšomis bendrai finansuojamų priemonių atveju tinkamų finansuoti išlaidų sumos gali būti apskaičiuojamos remiantis supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdais, nustatytais Reglamente (ES) 2021/1060.
- (93) Komisija, vertindama pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, atsižvelgs į bet kokią įsigytą draudimą arba draudimą, kurį pagalbą gaunanti įmonė būtų galėjusi įsigyti. Kai pagalba skiriama dėl gaivalinei nelaimi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių patirtiems nuostoliams kompensuoti, siekiant išvengti konkurencijos iškraipymo pavojaus, didžiausio intensyvumo pagalba turėtų būti skiriama tik tai įmonei, kuri negali apsidrausti nuo tokių nuostolių. Todėl, siekiant toliau gerinti rizikos valdymą, pagalbą gaunčias įmones būtina skatinti sudaryti draudimo sutartis visais atvejais, kai tai įmanoma.

Papildomos sąlygos, taikomos investicinei pagalbai, apie kurią būtina pranešti atskirai, ir investicinei pagalbai didelėms įmonėms, teikiama pagal schemas, apie kurias pranešama

- (94) Paprastai, kad investicinė pagalba, apie kurią būtina pranešti atskirai, būtų laikoma apribota iki minimumo, pagalbos suma turi sutapti su grynosiomis papildomomis išlaidomis, patirtomis įgyvendinant investiciją atitinkamoje vietovėje, palyginti su priešingos padėties scenarijumi, kai pagalba neskiriama⁽³⁹⁾, ir ribinė vertė turi būti didžiausias pagalbos intensyvumas. Panašiai, jeigu investicinė pagalba pagal schemas, apie kurias pranešama, skiriama didelėms įmonėms, valstybės narės privalo užtikrinti, kad pagalbos suma būtų apribota iki minimumo taikant grynyųjų papildomų išlaidų metodą, kai ribinė vertė yra didžiausias pagalbos intensyvumas.
- (95) Pagalbos suma neturėtų viršyti minimumo, būtino pakankamam projekto pelningumui užtikrinti, pvz., dėl tos pagalbos vidinė grąžos norma (VGN) neturėtų būti didesnė už įprastas grąžos normas, kurias atitinkama įmonė taiko kituose panašaus pobūdžio investiciniuose projektuose, arba, kai informacijos apie tokias normas neturima, VGN neturėtų būti didesnė už visos įmonės kapitalo kainą ar už grąžos normas, įprastai taikomas atitinkamame sektoriuje.
- (96) Jei pagal schemas, apie kurias pranešama, teikiama investicinė pagalba didelėms įmonėms, valstybės narės turi užtikrinti, kad pagalbos suma atitiktų grynąsias papildomas išlaidas, patiriamas įgyvendinant investiciją atitinkamoje vietovėje, palyginti su priešingos padėties scenarijumi, jei pagalba nebūtų skirta. Turi būti naudojamas (95) punkte apibūdintas metodas, kartu taikant didžiausią pagalbos intensyvumą kaip viršutinę ribą.
- (97) Komisija patikrins, ar investicinės pagalbos, apie kurią būtina pranešti atskirai, suma neviršija minimumo, būtino pakankamam projekto pelningumui užtikrinti, kaip nurodyta (95) punkte. Skaičiavimus, naudojamus skatinamajam poveikiui nustatyti, taip pat galima taikyti pagalbos proporcingumui įvertinti. Valstybė narė turi įrodyti pagalbos proporcingumą remdamasi (56) punkte nurodytais dokumentais.
- (98) Papildomos (94)–(97) punktuose nustatytos sąlygos netaikomos savivaldybėms, kurios yra savarankiškos vietos institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis nei 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5 000 gyventojų, kaip nurodyta (51) punkte.

Pagalbos sumavimas

- (99) Pagalba gali būti skiriama pagal kelias schemas tuo pačiu metu arba sumuojama su *ad hoc* pagalba, jeigu bendra veiklai ar projektui skirtos valstybės pagalbos suma neviršija šiose gairėse nustatyto pagalbos intensyvumo ir sumos.
- (100) Pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, jeigu tos pagalbos priemonės susijusios su skirtingomis finansuoti tinkamomis išlaidomis. Pagalba, kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba tų pačių tinkamų finansuoti išlaidų atžvilgiu, kurios iš dalies arba visiškai sutampa – tik jei taip susumavus neviršijamas pagal šias gaires tokios kategorijos pagalbai taikomas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma.

⁽³⁹⁾ Lyginant priešingos padėties scenarijus, pagalbą reikia diskontuoti taikant tokį pat koeficientą, kaip pagal atitinkamus investicijų ir priešingos padėties scenarijus.

- (101) Pagalba, kurios pagal šias gaires tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalbos priemone, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti. Pagalba, kuria tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, kuria tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, iki didžiausios atitinkamos bendros finansavimo ribos, nustatytos šiose gairėse ar kitose valstybės pagalbos gairėse, bendrosios išimties reglamente arba Komisijos priimtame sprendime, atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes.
- (102) Žvejybos ir akvakultūros sektoriui skirta valstybės pagalba neturėtų būti sumuojama su išmokomis, nurodytomis Reglamente (ES) 2021/1139, tų pačių tinkamų finansuoti išlaidų atžvilgiu, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas arba pagalbos suma viršytų šiose gairėse nustatytą pagalbos intensyvumą ar pagalbos sumą.
- (103) Kai Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo ir sumų, bus atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos (-ų), nustatytos (-ų) taikomose Sąjungos teisės taisyklėse.
- (104) Pagalba, kuri yra leidžiama pagal šias gaires, neturėtų būti sumuojama su *de minimis* pagalba siekiant kompensuoti tas pačias tinkamas finansuoti išlaidas, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas arba pagalbos suma viršytų šiose gairėse nustatytą pagalbos intensyvumą ar pagalbos sumą.

3.2.4. Skaidrumas

- (105) Valstybės narės privalo užtikrinti, kad Komisijos tvarkomame Suteiktos valstybės pagalbos skaidrumo modulyje ⁽⁴⁰⁾ arba išsamioje valstybės pagalbos svetainėje nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu būtų skelbiama ši informacija ⁽⁴¹⁾:
- (a) visas pagalbos schemas ir jos įgyvendinimo nuostatų tekstas arba individualios pagalbos teisinis pagrindas ar nuoroda į jį;
 - (b) pagalbą teikiančios institucijos (-ų) pavadinimas (-ai);
 - (c) atskirų pagalbos gavėjų tapatybė, kiekvienam gavėjui suteiktos pagalbos forma ir suma, suteikimo data, įmonės rūšis (MVĮ / didelė įmonė), regionas, kuriame pagalbos gavėjas yra įsikūręs (NUTS II lygmeniu), ir pagrindinis ekonomikos sektorius, kuriame pagalbos gavėjas vykdo veiklą (NACE grupės lygmeniu). Šis reikalavimas gali būti netaikomas individualiai pagalbai, kuri neviršija 10 000 EUR ⁽⁴²⁾.
- (106) Mokesčių lengvatų pavidalo pagalbos schemų atveju informacija apie atskiras pagalbos sumas gali būti teikiama tokiais intervalais (mln. EUR): 0,01–0,03; daugiau kaip 0,03–0,5; daugiau kaip 0,5–1; daugiau kaip 1–2; daugiau kaip 2.

⁽⁴⁰⁾ Vieša paieška valstybės pagalbos skaidrumo duomenų bazėje adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lt>.

⁽⁴¹⁾ Atsižvelgdama į teisėtą interesą, kad informacija visuomenei būtų teikiama skaidriai, ir siekdama užtikrinti skaidrumo poreikio ir teisių, kuriomis naudojamosi pagal duomenų apsaugos taisykles, pusiausvyrą, Komisija daro išvadą, kad tuo atveju, kai pagalbos gavėjas yra fizinis asmuo arba juridinis asmuo, turintis fizinio asmens asmenvardį, to asmenvardžio paskelbimas yra pateisinamas (žr. 2010 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert*, C-92/09, EU:C:2010:662, 53 punktą), atsižvelgiant į Reglamento 2016/679 49 straipsnio 1 punkto g papunktį. Skaidrumo taisyklėmis siekiama geresnės atitikties, didesnės atskaitomybės, tarpusavio vertinimo ir galiausiai veiksmingesnių viešųjų išlaidų. Šis tikslas yra viršesnis už viešąją paramą gaunančių fizinių asmenų teises į duomenų apsaugą.

⁽⁴²⁾ Ši 10 000 EUR riba atitinka Reglamento (ES) 2022/2473 9 straipsnyje nustatytą ribą, kurią viršijus taikomas reikalavimas skelbti informaciją. Šiose gairėse tikslinga nustatyti tokią pačią kaip tame reglamente ribą, kad būtų užtikrintas įvairių žvejybos ir akvakultūros sektoriui taikomų valstybės pagalbos priemonių tarpusavio derėjimas.

- (107) Tokia informacija turi būti skelbiama priėmus sprendimą teikti pagalbą; ji turi būti saugoma mažiausiai 10 metų ir be apribojimų prieinama plačiajai visuomenei ⁽⁴³⁾.
- (108) Siekdamas skaidrumo, valstybės narės turi teikti ataskaitas, kaip reikalaujama šių gairių III dalies 4 skirsnyje.

3.2.5. Nederamo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas

- (109) Pagalba žvejybos ir akvakultūros sektoriui gali iškraipyti produktų rinkas. Tam tikra pagalba gali kelti susirūpinimą dėl to, kad nuosmukį patiriančiose rinkose susidaro perteklinis pajėgumas, susijęs su pirmine žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba ⁽⁴⁴⁾ ir jų perdirbimu bei prekyba. Kad pagalba būtų suderinama su vidaus rinka, neigiamas pagalbos poveikis (konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai) turi būti kuo labiau sumažintas arba jo turi būti išvengta. Komisija laikosi nuomonės, kad iš principo, jei pagalba tenkina I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnyje, II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ir 1.5 skirsniuose ir II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas, neigiamas poveikis konkurencijai ir prekybai yra apribotas iki minimumo.
- (110) Valstybės narės turėtų pateikti įrodymų, pagal kuriuos Komisija galėtų nustatyti atitinkamą (-as) produkto rinką (-as), t. y. rinką (-as), kuriai (-ioms) turi įtakos pasikeitęs pagalbą gaunančios įmonės elgesys. Vertinant pagalbos priemonės neigiamą poveikį, konkurencijos iškraipymo tyrime daugiausia dėmesio bus skiriama nuspėjamam pagalbos poveikiui įmonių konkurencijai atitinkamoje (-ose) žvejybos ir akvakultūros sektoriaus produktų rinkoje (-ose) ⁽⁴⁵⁾.
- (111) Visų pirma, jei pagalba tikslinga, proporcinga ir neviršija grynujų papildomų išlaidų, neigiamas pagalbos poveikis sušvelninamas, o pavojus, kad pagalba nederamai iškreips konkurenciją, bus mažesnis. Antra, Komisija nustato didžiausią pagalbos intensyvumą arba pagalbos sumą. Taip siekiama užtikrinti, kad valstybės pagalba nebūtų naudojama projektams, jei pagalbos sumos ir tinkamų finansuoti išlaidų santykis labai didelis ir yra ypač didelė tikimybė, kad pagalba iškreips konkurenciją. Paprastai kuo didesnis gali būti teigiamas remiamo projekto poveikis ir kuo didesnis tikėtinas pagalbos poreikis, tuo aukštesnė bus pagalbos intensyvumo riba.
- (112) Tačiau net jei pagalba būtina ir proporcinga, suteikus pagalbą ją gaunančių įmonių elgesys gali pasikeisti taip, kad bus iškreipta konkurencija. Tai labiau tikėtina žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, kuris skiriasi nuo kitų rinkų dėl specifinės struktūros, kuriai būdinga tai, kad veiklą vykdo daug mažų įmonių, o žuvų išteklių yra bendras ribotas resursas. Tokiose rinkose konkurencijos iškraipymo pavojus yra didelis net kai skiriamos nedidelės pagalbos sumos.

Investicinės pagalbos schemas, skirtos žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai

- (113) Kadangi investicinė pagalba žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos įmonėms ir kituose sektoriuose (pavyzdžiui, maisto perdirbimo sektoriuje) veikiančioms įmonėms daro panašų iškreipiamąjį poveikį konkurencijai ir prekybai, tiems sektoriams taip pat turėtų būti taikomi bendrieji konkurencijos politikos principai dėl poveikio konkurencijai ir prekybai. Todėl investicinės pagalbos, skirtos žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai, atveju turi būti laikomasi (114)–(124) punktuose aprašytų sąlygų.

⁽⁴³⁾ Ši informacija turi būti skelbiama per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos (arba mokesčių lengvatų pavidalo pagalbos atveju – per vienus metus nuo mokesčių deklaracijos dienos). Valstybės narės privalės užtikrinti, kad neteisėtoms pagalbos atveju ši informacija būtų paskelbta *ex post* ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo Komisijos sprendimo datos. Informacija turi būti teikiama tokiu formatu, kad būtų galima atlikti duomenų paiešką, juos gauti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatu.

⁽⁴⁴⁾ Šiose gairėse nustatomos apsaugos priemonės, kuriomis siekiama išvengti nederamo neigiamo pagalbos poveikio pirminei žuvininkystės produktų gamybai. Žr., pavyzdžiui, II dalies 3 skyriuje toms priemonėms nustatytas sąlygas.

⁽⁴⁵⁾ Pagalba gali padaryti poveikį kelioms rinkoms, nes pagalbos poveikis negali apsiriboti tik rinka, kurioje vykdoma remiama veikla; kitos su ta rinka susijusios rinkos gali būti paveiktos dėl to, kad yra gamintojų rinkos, vartotojų rinkos, arba minėtą rinką papildančios rinkos, arba dėl to, kad pagalbą gaunanti įmonė jau vykdo jose veiklą arba gali pradėti vykdyti veiklą artimiausiu metu.

(114) Investicinės pagalbos schemos turi nesukelti didelių konkurencijos ir prekybos iškreipimų. Visų pirma, net tais atvejais, kai atskiri iškreipimai gali būti laikomi nedideliais (su sąlyga, kad tenkinamos visos investicinės pagalbos sąlygos), bendras tų schemų iškreipomasis poveikis gali tebebūti labai didelis. Investicinės pagalbos schemos, skirtos tam tikriems sektoriams, atveju šių iškreipimų rizika dar didesnė.

(115) Todėl atitinkama valstybė narė turi įrodyti, kad šis neigiamas poveikis bus kuo mažesnis, atsižvelgdama į, pvz., susijusių projektų dydį, atskiras ir bendras pagalbos sumas, numatomas pagalbą gaunančias įmones ir tikslinių sektorių ypatybes. Kad Komisija galėtų įvertinti galimą neigiamą poveikį, atitinkama valstybė narė raginama pateikti poveikio vertinimus ir panašių schemų *ex post* vertinimus.

Investicinė pagalba žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai, apie kurią būtina pranešti atskirai, ir investicinė pagalba didelėms įmonėms, teikiama pagal schemas, apie kurias pranešama

(116) Vertindama neigiamą individualios investicinės pagalbos arba investicinės pagalbos didelėms įmonėms, teikiamos pagal schemas, apie kurias pranešama, poveikį Komisija ypatingą dėmesį skiria neigiamam poveikiui, susijusiam su perteklinio pajėgumo susidarymu nuosmukį patiriančiose rinkose, trukdymu pasitraukti iš rinkos ir didelės įtakos rinkoje samprata. Šis neigiamas poveikis apibūdintas (117)–(124) punktuose, jį turi atsverti teigiamas pagalbos poveikis.

(117) Kad būtų galima nustatyti ir įvertinti galimus konkurencijos ir prekybos iškreipimus, valstybės narės turėtų pateikti įrodymų, pagal kuriuos Komisija galėtų nustatyti atitinkamas produkto rinkas (t. y. produktus, kuriems turės įtakos pasikeitęs pagalbos gavėjo elgesys) ir susijusius konkurentus bei klientus / vartotojus. Atitinkamas produktas paprastai yra produktas, kuris yra investicinio projekto dalykas ⁽⁴⁶⁾. Kai projektas yra susijęs su tarpiniu produktu ir didelė produkcijos dalis neparduodama rinkoje, atitinkamas produktas gali būti tolesnės gamybos grandies produktas. Atitinkama produkto rinka apima atitinkamą produktą ir jo pakaitalus, kuriuos tokiais laiko arba vartotojas (dėl produktui būdingų požymių, kainos ar numatytos paskirties), arba gamintojas (dėl gamybos įrangos lankstumo).

(118) Komisija šiuos galimus iškreipimus įvertins atsižvelgdama į įvairius kriterijus, pvz., atitinkamo produkto rinkos struktūrą, rinkos veiklos rezultatus (nuosmukį patirianti rinka arba auganti rinka), pagalbą gaunančios įmonės atrankos procesą, patekimo į rinką ir pasitraukimo iš rinkos kliūtis, produktų diferencijavimą.

(119) Įmonės nuolatinė priklausomybė nuo valstybės pagalbos galėtų būti požymis, kad ji nėra pajėgi pati atlaikyti konkurencijos arba jai suteikiamas nepagrįstas pranašumas konkurentų atžvilgiu.

(120) Komisija išskiria du pagrindinius neigiamo poveikio produktų rinkoms šaltinius:

(a) atvejai, kai labai padidinus pajėgumą jis tampa perteklinis arba jau perteklinis pajėgumas dar labiau padidinamas, ypač nuosmukį patiriančioje rinkoje, ir

(b) atvejai, kai pagalbos gavėjas turi didelę įtaką rinkoje.

(121) Siekdama įvertinti, ar pagalba gali padėti sukurti arba išlaikyti neveiksmingas rinkos struktūras, Komisija atsižvelgs į papildomus gamybos pajėgumus, kurie sukuriami įgyvendinant projektą, ir į tai, ar rinka nepakankamai veiksminga.

(122) Jei atitinkama rinka auga, paprastai yra mažiau tikėtina, kad pagalba neigiamai paveiks dinamines paskatas ar netinkamai trukdys pasitraukti iš rinkos ar į ją patekti.

⁽⁴⁶⁾ Jei investiciniai projektai yra susiję su kelių skirtingų produktų gamyba, turi būti įvertintas kiekvienas produktas.

- (123) Didesnį susirūpinimą kelia nuosmukį patiriančios rinkos. Šiuo atveju Komisija daro skirtumą tarp atvejų, kai rinka patiria ilgalaikį struktūrinį nuosmukį (t. y. kai ji traukiasi), ir atvejų, kai rinka patiria santykinį nuosmukį (t. y. kai ji tebeauga, tačiau neviršija lyginamojo augimo tempo).
- (124) Nepakankamas rinkos veiksmingumas paprastai matuojamas pagal EEE bendrąjį vidaus produktą, buvusį trejus metus iki projekto pradžios (lyginamasis rodiklis). Jį taip pat galima išmatuoti remiantis prognozuojamu augimo tempu per kitą trejų–penkerių metų laikotarpį. Rodikliai gali būti: tikėtinas būsimas atitinkamos rinkos augimas, su juo susiję tikėtini pajėgumų naudojimo koeficientai, taip pat tikėtinas su kainomis ir pelno maržomis susijęs pajėgumų padidėjimo poveikis konkurentams.

3.2.6. Teigiamo ir neigiamo pagalbos poveikio palyginimas (pusiausvyros tyrimas)

- (125) Komisija įvertina, ar teigiamas pagalbos poveikis yra didesnis už neigiamą jos poveikį konkurencijai ir prekybai. Komisija gali daryti išvadą, kad pagalba suderinama su vidaus rinka, tik tada, kai teigiamas poveikis yra didesnis už neigiamą.
- (126) Tais atvejais, kai siūloma pagalba tinkamu ir proporcingu būdu nesprenžia aiškiai nustatytos rinkos nepakankamumo problemos, neigiamas iškreipiamasis poveikis konkurencijai greičiausiai nusvers teigiamą pagalbos poveikį, todėl tikėtina, kad Komisija padarys išvadą, jog siūloma pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka.
- (127) Vertindama teigiamą ir neigiamą pagalbos poveikį, Komisija atsižvelgs į jos poveikį siekiant Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje nustatytų ir EJRŽAF nuostatose nurodytų BŽP tikslų. Pagrindinis BŽP tikslas yra užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros veikla būtų aplinkosaugos požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir kad jos valdymo būdas derėtų su tikslais gauti ekonominės, socialinės ir su užimtumu susijusios naudos ir su tikslu padėti užtikrinti maisto tiekimą (Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 1 dalis) ir tikslu užtikrinti suderinamumą su Sąjungos aplinkos teisės aktais (Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 5 dalies j punktas). Mažai tikėtina, kad priemonės, prieštaraujančios bet kuriam iš šių tikslų, turės teigiamą poveikį BŽP – jos gali daryti neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai dėl ribotų išteklių, dėl kurių konkuruoja šio sektoriaus įmonės. Dėl to mažai tikėtina, kad tokių priemonių nauda nusvertų neigiamą poveikį. Atsižvelgdama į tai, Komisija ypatingą dėmesį skirs žvejybos pajėgumų didinimo, peržvejojimo ar žvejybos pastangų perkėlimo rizikai, taip pat žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyrai.
- (128) Iš esmės dėl teigiamo poveikio žvejybos ir akvakultūros sektoriaus plėtrai Komisija mano, kad pagalbos, atitinkančios I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnyje, II dalies 1 skyriaus 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ir 1.5 skirsniuose ir II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnyje nustatytas sąlygas, neigiamas poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai yra minimalus.
- (129) Valstybės pagalbos, kuri yra bendrai finansuojama EJRŽAF lėšomis, atveju Komisija laikys, kad buvo nustatytas atitinkamas teigiamas poveikis.
- (130) Pagalba, kuria padedama siekti išteklių išsaugojimo politikos tikslų laipsniškai panaikinant šiuo metu pagal BŽP taisykles leidžiamas išimtis, pavyzdžiui, įpareigojimo iškrauti laimikį išimtis, bus laikoma turinčia teigiamą poveikį BŽP tikslams.
- (131) Komisija taip pat laikys, kad pagalba, kuria remiami aplinkos politikos tikslai ir kuri gali būti susieta su išsaugojimo pastangomis prisidedant prie geros aplinkos būklės, nustatant ir stebint saugomų jūrų teritorijų priemones, įgyvendinant veiksmus, kuriais prisidedama prie upių vientisumo atkūrimo pagal Vandens pagrindų direktyvą 2000/60/EB⁽⁴⁷⁾ arba Direktyvą (ES) 2019/904⁽⁴⁸⁾ dėl žvejybos įrankių ir (arba) plastiko, arba nustatant „Natura 2000“ teritorijoms skirtas prioritetinių veiksmų programos priemones, teigiamai prisidedama prie BŽP tikslų įgyvendinimo.

⁽⁴⁷⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽⁴⁸⁾ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/904 dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo (OL L 155, 2019 6 12, p. 1).

- (132) Atlikdama šį pusiausvyros vertinimą, Komisija ypatingą dėmesį skirs Reglamento (ES) 2020/852 3 straipsniui, įskaitant principą „nedaryti reikšmingos žalos“, arba kitiems panašioms metodams, tokiems kaip ekosisteminis metodas, taikomas jūrų žvejybos valdymui pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 3 dalį. BŽP sudaro teisėkūros procedūra priimti aktai, kuriais nustatyta holistinė žuvininkystės valdymo sistema, pagal kurią reikia rasti ekologinio, socialinio ir ekonominio tvarumo kriterijų pusiausvyrą.
- (133) Be to, kai tinkama, Komisija taip pat gali atsižvelgti į tai, ar siūloma pagalba daro kitą teigiamą ar neigiamą poveikį. Jei toks kitas teigiamas poveikis atspindi Sąjungos politikos, pavyzdžiui, Europos žaliojo kurso, įskaitant darnią mėlynąją ekonomiką⁽⁴⁹⁾, strategijos „Nuo ūkio iki stalo“⁽⁵⁰⁾, Žiedinės ekonomikos veiksmų plano⁽⁵¹⁾, Biologinės įvairovės strategijos⁽⁵²⁾, ES veiksmų plano: „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“⁽⁵³⁾, Prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos⁽⁵⁴⁾, efektyvaus energijos vartojimo politikos⁽⁵⁵⁾ ar komunikato dėl Europos skaitmeninės ateities formavimo⁽⁵⁶⁾ poveikį, galima daryti prielaidą, kad siūloma pagalba, suderinta su tokia Sąjungos politika, turės tokį platesnį teigiamą poveikį.
- (134) Priešingai, pagalba, kuria prisidedama prie žvejybos pajėgumų didinimo arba dėl kurios peržvejojama arba perkeliamos žvejybos pastangos ir dėl to gali būti peržvejojama (žr. gairių (4) punktą), greičiausiai bus pakenkta BŽP tikslams. Atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus teisinį ir ekonominį kontekstą, kai įmonės konkuruoja dėl ribotų išteklių, mažai tikėtina, kad įtraukus tokį poveikį darančias priemones, kurios iš esmės laikomos žalingomis, pusiausvyros vertinimo rezultatai bus teigiami.
- (135) Išskyrus šiose gairėse aiškiai numatytą pagalbą, nepanašu, kad pusiausvyros tyrimas būtų teigiamas šių rūšių pagalbos priemonių, kurios iš esmės laikomos žalingomis, atžvilgiu:
- (a) pagalbos, skirtos žvejybos laivo žvejybos pajėgumui didinti;
 - (b) pagalbos, skirtos įrangai, kuria didinamos žvejybos laivo galimybės rasti žuvų, išgyti;
 - (c) žvejybos laivų statybos, išsigijimo ar jų importo pagalbos;

⁽⁴⁹⁾ Reglamento (ES) 2021/1139 2 straipsnio 15 punkte tvirtinama, kad tvario vystymosi apibrėžimas kaip visuma, kuri patenkina dabinius poreikius, nepažeidžiant galimybių patenkinti būsimųjų kartų poreikius, yra pagrindinis Sąjungos aplinkos teisės aktų atitinkanti sektoriuose ir tarp sektorių visoje bendroje rinkoje vykdoma ekonominė veikla, susijusi su vandenynais, jūromis, pakrantėmis ir vidaus vandenimis, aprėpiant Sąjungos salų bei atokiausius regionus ir su jūra nesiribojančias šalis, įskaitant besiformuojančius sektorius ir ne rinkos prekes bei paslaugas, kuria siekiama užtikrinti ilgalaikį aplinkos, socialinį ir ekonominį darnumą. Taip pat. žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Naujas požiūris į tvarią ES mėlynąją ekonomiką. ES mėlynosios ekonomikos transformavimas siekiant tvarios ateities“ (COM/2021/240 final).

⁽⁵⁰⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM/2020/381 final).

⁽⁵¹⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 final).

⁽⁵²⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į mūsų gyvenimą“ (COM(2020) 380 final).

⁽⁵³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ (COM/2021/400 final).

⁽⁵⁴⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija (COM/2013/0216 final).

⁽⁵⁵⁾ Visų pirma principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, įtraukto į Direktyvos 2012/27/ES su pakeitimais, padarytais 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (OL L 328, 2018 12 21, p. 210), 1 straipsnio 1 dalį.

⁽⁵⁶⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020)/67 final).

- (d) pagalbos, susijusios su žvejybos laivų perleidimu trečiosioms valstybėms arba jų vėliavų pakeitimu į trečiųjų valstybių vėliavas, be kita ko, su trečiųjų valstybių partneriais sukuriant bendrąsias įmones;
- (e) pagalbos, skirtos žvejybos veiklai laikinai arba visam laikui nutraukti;
- (f) pagalbos, skirtos tiriamajai žvejybai;
- (g) pagalbos, skirtos įmonės nuosavybės teisių perleidimui;
- (h) pagalbos, skirtos ištekliams tiesiogiai atkurti, išskyrus išteklių atkūrimo eksperimentiniais tikslais atvejus;
- (i) pagalbos, skirtos naujų uostų arba naujų aukcionams skirtų objektų statybai, išskyrus naujas iškrovimo vietas;
- (j) pagalbos, skirtos rinkos intervencijos mechanizmams, kuriais siekiama laikinai arba visam laikui pašalinti žvejybos ar akvakultūros produktus iš rinkos, siekiant sumažinti pasiūlą ir taip užkirsti kelią kainų mažėjimui arba paskatinti kainų didėjimą, ir kurie neatitinka Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 30 ir 31 straipsnių;
- (k) pagalbos, skirtos investicijoms į žvejybos laivus, kurios būtinos siekiant tenkinti reikalavimus pagal pagalbos paraiškos pateikimo metu galiojančią Sąjungos teisę, įskaitant reikalavimus, susijusius su Sąjungos įsipareigojimais pagal regioninių žvejybos valdymo organizacijų nuostatas;
- (l) pagalbos, skirtos investicijoms į žvejybos laivus, kurie paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais pateikta pagalbos paraiška, vykdė žvejybos veiklą mažiau kaip 60 dienų; arba
- (m) pagalbos, skirtos žvejybos laivo pagrindiniam arba pagalbiniam varikliui pakeisti arba modernizuoti.

(136) Nepanašu, kad pusiausvyros tyrimo rezultatai būtų teigiami tais atvejais, kai:

- (a) į pagalbos priemones neįtrauktos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad valstybės pagalbos paraiškos teikėjas numatytų, kad pagalbą gaunanti įmonė atitiktų BŽP taisykles ir jų laikytųsi visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir penkerius metus po galutinio mokėjimo įmonei, arba, jei paraiškos nereikalaujama, tai būtų numatyta lygiaverčiame dokumente, ir
- (b) pagalbos priemonėse nenumatyta, kad pagalbą gaunanti įmonė, kuri nesilaikė (a) punkte nustatytų reikalavimų arba padarė vieną ar daugiau Direktyvos 2008/99/EB ⁽⁷⁷⁾ 3 ir 4 straipsniuose numatytų nusikaltimų aplinkai, tais atvejais, kai pagalbos paraiška teikiama pagal Reglamento (ES) 2022/2473 32–39 straipsnius, kaip nustatyta nacionalinės kompetentingos institucijos, (a) punkte nurodytais laikotarpiais nebegali teikti pagalbos paraiškų ir privalo grąžinti pagalbą proporcingai reikalavimų nesilaikymui arba pažeidimui.

(137) (136) punkte išdėstytos nuostatos netaikomos:

- pagalbai, kuri atitinka šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.1 skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas, arba
- pagalbai gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo akvakultūros sektoriuje išlaidoms padengti, nurodytai šių gairių II dalies 1 skyriaus 1.3 skirsnyje.

(138) Šių gairių I dalies 2 skyriaus 2.1.2, 2.2 skirsniuose, 2.3 skirsnio (24) punkte ir II dalies 2 skyriaus 2.1 bei 2.3 skirsniuose ir 3 skyriuje nurodytų kategorijų pagalbos atveju Komisija palygins nustatytą neigiamą pagalbos priemonės poveikį konkurencijai ir prekybos sąlygoms ir teigiamą planuojamos pagalbos poveikį remiamai ekonominei veiklai, įskaitant tai, kiek ji padeda siekti BŽP tikslų ir pagal tą politiką įgyvendintinų EJRŽAF tikslų.

⁽⁷⁷⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

II DALIS

PAGALBOS KATEGORIJS

I skyrius

1. PAGALBA, SKIRTA RIZIKOS IR KRIZIŲ VALDYMUI REMTI

1.1. Gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti skirta pagalba

- (139) Komisija laikys, kad gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti skirta pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (140) SESV 107 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos „gaivalinės nelaimės“ ir „ypatingi įvykiai“ yra bendrojo draudimo teikti valstybės pagalbą vidaus rinkoje, nustatyto SESV 107 straipsnio 1 dalyje, taikymo išimtis. Todėl Komisija nuosekliai laikosi nuomonės, kad šias sąvokas reikia aiškinti siaurai. Tai patvirtino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ⁽⁵⁸⁾.
- (141) Iki šiol Komisija sutikdavo, kad skiriant valstybės pagalbą žvejybos ir akvakultūros sektoriui gaivalinėmis nelaimėmis gali būti laikomos itin smarkios audros ir potvyniai, ypač potvyniai, kilę upės arba ežero vandenims užliejus krantus. Be to, pagal Reglamentą (ES) 2022/2473 numatyta galimybė taikyti bendrąją išimtį įvykius šių rūšių gaivalinėms nelaimėms: žemės drebėjimams, griūtims, nuošliaužoms, potvyniams, tornadams, uraganams, ugnikalnių išsiveržimams ir natūraliai kilusiems laukinės augmenijos gaisrams.
- (142) Atvejų, kuriuos Komisija pripažįsta ypatingais įvykiais ne žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, pavyzdžiai: karai, vidaus neramumai, streikai ir, taikant tam tikras išlygas bei atsižvelgiant į mastą, didelės pramoninės bei branduolinės avarijos ir gaisrai, kurie padaro didelių nuostolių. Gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų protrūkis iš principo nėra laikomas ypatingu įvykiu.
- (143) Komisija pasiūlymus skirti pagalbą ir toliau vertins kiekvienu atveju atskirai, remdamasi SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktu, atsižvelgdama į šioje srityje anksčiau įgytą patirtį.
- (144) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba papildomai turi atitikti šias sąlygas:
- (a) valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino, kad įvykis yra gaivalinės nelaimės arba ypatingo įvykio pobūdžio, ir
 - (b) gaivalinę nelaimę arba ypatingą įvykį ir įmonės patirtą žalą sieja tiesioginis priežastinis ryšys.
- (145) Prireikus valstybės narės gali iš anksto nustatyti kriterijus, kuriais remiantis laikoma, kad (144) punkto a papunktyje nurodytas oficialus pripažinimas suteiktas.
- (146) Pagalba turi būti mokama tiesiogiai žalą patyrusiai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ir organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
- (147) Pagalbos schemas turi būti įdiegiamos per trejus metus po įvykio dienos; pagalba turi būti išmokėta per ketverius metus nuo tos dienos. Konkrečios gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio atveju Komisija tinkamai pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, atsižvelgdama į įvykio pobūdį ir (arba) mastą arba uždelstą ar tęstinę žalą, patvirtins pagalbą, apie kurią pranešta atskirai ir kuria nukrypstama nuo šios taisyklės.

⁽⁵⁸⁾ Žr. 2004 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, byla C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, 36 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Giuseppe Atzeni ir kt., sujungtos bylos C-346/03 ir C-529/03*, ECLI:EU:C:2006:130, 79 punktą.

- (148) Kad sudarytų palankias sąlygas imtis skubių krizių valdymo veiksmų, Komisija patvirtins *ex ante* pagrindines pagalbos schemas, kuriomis siekiama kompensuoti itin smarkių audrų, potvynių, žemės drebėjimų, griūčių, nuošliaužų, tornadų, uraganų, ugnikalnių išsiveržimų ir natūraliai kilusių laukinės augmenijos gaisrų padarytą žalą, jeigu bus aiškiai nustatytos tokios pagalbos skyrimo sąlygos. Tokiais atvejais valstybės narės turi laikytis (345) punkte nustatytos pareigos teikti ataskaitas.
- (149) Apie pagalbą, kuria siekiama kompensuoti kitų rūšių gaivalinių nelaimių, nenurodytų (141) punkte, ir ypatingų įvykių padarytus nuostolius, Komisijai turi būti pranešama atskirai.
- (150) Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su žala susijusios išlaidos, kurios yra tiesioginė gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio pasekmė ir kurias nustato valdžios institucija, pagalbą teikiančios institucijos pripažintas nepriklausomas ekspertas arba draudimo įmonė.
- (151) Žala gali apimti:
- (a) materialinę žalą turtui (pvz., pastatams, įrangai, mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms) ir
 - (b) pajamas, prarastas dėl sunaikintos visos arba dalies žvejybos arba akvakultūros produkcijos arba tokių produktų gamybos priemonių.
- (152) Žala turi būti apskaičiuojama atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- (153) Materialinės žalos apskaičiavimas turi būti grindžiamas remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš gaivalinę nelaimę ar ypatingą įvykį. Apskaičiuota žala neturi viršyti remonto išlaidų arba gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio nulemtos tikrosios rinkos vertės sumažėjimo, t. y. turto vertės prieš pat gaivalinę nelaimę ar ypatingą įvykį ir jo vertės iš karto po tos nelaimės ar įvykio skirtumo.
- (154) Prarastos pajamos turi būti apskaičiuojamos:
- (a) atimant sumą, gautą padauginus žvejybos ir akvakultūros produktų, pagamintų tais metais, kuriais įvyko gaivalinė nelaimė ar ypatingas įvykis, arba kiekvienais vėlesniais metais, kuriais patiriamas visų gamybos priemonių ar jų dalies sunaikinimo poveikis, kiekį iš tų metų vidutinės pardavimo kainos,

iš
 - (b) sumos, gautos padauginus vidutinį metinį žvejybos ir akvakultūros produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimei ar ypatingam įvykiui, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpio prieš įvykstant gaivalinei nelaimei ar ypatingam įvykiui duomenimis (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotas vertes), iš vidutinės pardavimo kainos.
- (155) Ta suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbą gaunanti įmonė patyrė dėl gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio, ir ji turi būti sumažinta atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi.
- (156) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu bus įrodyta, kad jie yra tipiniai, nėra pagrįsti pernelyg dideliais laimikio ar produkcijos kiekiais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.
- (157) Jeigu MVĮ buvo įsteigta prieš mažiau nei trejus metus iki įvykio dienos, nuoroda į (154) punkto b papunktyje nurodytus trejų ar penkerių metų laikotarpius turi būti suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo gaivalinės nelaimės ar ypatingo įvykio nukentėjusiam nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ir parduotą kiekį.

(158) Pagalba ir bet kokios kitos žalai kompensuoti gautos išmokos, įskaitant draudimo išmokas, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

1.2. Pagalba gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti

(159) Komisija laikys, kad pagalba gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

(160) Pagalba gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti yra laikoma tinkama priemone padėti įmonėms atsigauti po tokios žalos ir paskatinti ekonominės veiklos ar tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.

(161) Iki šiol Komisija sutikdavo, kad skiriant valstybės pagalbą žvejybos ir akvakultūros sektoriui gaivalinei nelaimei prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui gali būti laikomos audros, itin didelės bangos sukeltos vėjo gūsiai, nepalaujamas smarkus lietus, potvyniai ir ilgai nekrentanti itin aukšta vandens temperatūra. Be to, pagal Reglamentą (ES) 2022/2473 numatyta galimybė taikyti bendrąją išimtį ir šių nepalankių oro sąlygų atveju: šalnų, audrų, krušų, liūdros, didelio ir nepalaujamo lietaus ir didelių sausrų.

(162) Komisija pasiūlymus skirti pagalbą gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai atitaisyti ir toliau vertins kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgdama į šioje srityje anksčiau įgytą patirtį.

(163) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba papildomai turi atitikti šias sąlygas:

(a) gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinių padaryta žala turi sudaryti daugiau kaip 30 % vidutinės metinės produkcijos, apskaičiuotos remiantis ankstesnių trejų kalendorinių metų duomenimis arba trejų metų vidurkiu, apskaičiuotu remiantis penkerių metų laikotarpio prieš gaivalinei nelaimei prilyginamą pavojingą meteorologinį reiškinį duomenimis (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotas vertes);

(b) turi egzistuoti tiesioginis priežastinis ryšys tarp gaivalinei nelaimei prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinių ir įmonės patirtų nuostolių;

(c) jei patiriama nuostolių dėl gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, kuriems galėtų būti teikiama pagalba iš savitarpio pagalbos fondų, finansuojamų pagal Reglamentą (ES) 2021/1139, valstybė narė turi pagrįsti, kodėl ji ketina skirti pagalbą, o ne finansinę kompensaciją, mokamą iš tokių savitarpio pagalbos fondų.

(164) Pagalba turi būti mokama tiesiogiai žala patyrusiai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

(165) Pagalbos schemas, susijusias su gaivalinei nelaimei prilyginamais pavojingais meteorologiniais reiškiniais, turi būti nustatomos per trejus metus nuo įvykio dienos. Pagalba turi būti išmokama per ketverius metus nuo tos dienos.

(166) Kad sudarytų palankias sąlygas imtis skubių krizių valdymo veiksmų, Komisija leis taikyti *ex ante* pagrindines pagalbos schemas gaivalinei nelaimei prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių padarytai žalai kompensuoti, jeigu bus aiškiai nustatytos tokios pagalbos skyrimo sąlygos. Tokiais atvejais valstybės narės turi laikytis (345) punkte nustatytos pareigos teikti ataskaitas.

- (167) Apie pagalbą, kuria siekiama kompensuoti kitų rūšių gaivalinei nelaimėi prilyginamų pavojingų meteorologinių reiškinių, nenurodytų (161) punkte, padarytus nuostolius, Komisijai turi būti pranešama atskirai.
- (168) Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su žala, kuri yra tiesioginė gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio pasekmė, susijusios išlaidos; tokių išlaidų vertinimą atlieka valdžios institucija, pagalbą teikiančios institucijos pripažintas nepriklausomas ekspertas arba draudimo įmonė.
- (169) Žala gali apimti:
- (a) materialinę žalą turtui (pvz., pastatams, laivams, įrenginiams, mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms); ir
 - (b) pajamas, prarastas dėl sunaikintos visos arba dalies žvejybos arba akvakultūros produkcijos arba tokių produktų gamybos priemonių.
- (170) Žala turi būti apskaičiuojama atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- (171) Materialinės žalos turtui atveju produkcijos nuostoliai turi sudaryti daugiau kaip 30 % vidutinės metinės produkcijos, apskaičiuotos remiantis ankstesnių trejų kalendorinių metų duomenimis arba trejų metų vidurkiu, apskaičiuotu remiantis penkerių metų laikotarpio prieš gaivalinei nelaimėi prilyginamą pavojingą meteorologinį reiškinį duomenimis (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotas vertes).
- (172) Materialinės žalos apskaičiavimas turi būti grindžiamas remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio atsiradimą. Ji neturi viršyti remonto išlaidų arba gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio sukulto tikrosios rinkos vertės sumažėjimo, t. y. turto vertės prieš pat gaivalinei nelaimėi prilyginamą pavojingą meteorologinį reiškinį ir iš karto po jo skirtumo.
- (173) Prarastos pajamos turi būti apskaičiuojamos:
- (a) sumą, gautą žvejybos ir akvakultūros produktų, pagamintų gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio metais arba kiekvienais vėlesniais metais, kuriais sunaikintos visos gamybos priemonės ar jų dalis, kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos, atėmus iš
 - (b) sumos, gautos vidutinį metinį žvejybos ir akvakultūros produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant gaivalinei nelaimėi prilyginamam pavojingam meteorologiniam reiškiniui išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.
- (174) Ta suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbą gaunanti įmonė patyrė dėl gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio, ir ji turi būti sumažinta atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi.
- (175) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu bus įrodyta, kad jie yra tipiniai, nėra pagrįsti pernelyg dideliais laimikio ar produkcijos kiekiais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.
- (176) Jeigu MVĮ buvo įsteigta praėjus mažiau nei trejiems metams nuo gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio dienos, nuoroda į (163)(a), (171) ir (173)(b) punktuose nurodytus trejų ar penkerių metų laikotarpius turi būti suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo gaivalinei nelaimėi prilyginamo pavojingo meteorologinio reiškinio nukentėjusiam nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ir parduotą kiekį.

(177) Pagalba ir bet kokios kitos žalai kompensuoti gautos išmokos, įskaitant draudimo išmokas, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

1.3. Pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms ir su invazinių svetimų rūšių plitimu susijusioms išlaidoms padengti ir pagalba gyvūnų ligų ir invazinių svetimų rūšių plitimo padarytai žalai atitaisyti

(178) Komisija laikys, kad pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms ir su invazinių svetimų rūšių plitimu susijusioms išlaidoms padengti ir pagalba gyvūnų ligų ir invazinių svetimų rūšių plitimo padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jei ji atitinka principus, išdėstytus I dalies 3 skyriuje, ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

(179) Pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms ir su invazinių svetimų rūšių plitimu susijusioms išlaidoms padengti ir pagalba gyvūnų ligų ir invazinių svetimų rūšių plitimo padarytai žalai atitaisyti yra laikoma tinkama priemone padėti įmonėms šalinti tokių grėsmių keliamą riziką ir paskatinti ekonominės veiklos ar tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.

(180) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik:

(a) jei ji susijusi su gyvūnų ligomis arba invazinių svetimų rūšių plitimu, nurodytais galiojančiose Sąjungos arba nacionalinėse taisyklėse, nustatytose įstatymais ar kitais teisės aktais, ir

(b) pagal

(i) Sąjungos, nacionaliniu arba regioniniu mastu taikomą viešąją gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės arba likvidavimo programą arba

(ii) kompetentingos nacionalinės institucijos taikomas neatidėliotinas priemones, arba

(iii) pagal Reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 įgyvendinamomis invazinių svetimų rūšių išnaikinimo arba plitimo sustabdymo priemonėmis.

(181) (180) punkto b papunktyje nurodytose programose ir priemonėse turi būti aprašomos atitinkamos prevencijos, kontrolės ir likvidavimo arba išnaikinimo priemonės.

(182) Pagalba neturi būti susijusi su priemonėmis, dėl kurių patirtas išlaidas pagal Sąjungos teisės aktus padengia pagalbą gaunanti įmonė, nebent tokių pagalbos priemonių taikymo išlaidos yra visiškai padengiamos privalomomis pagalbą gaunančioms įmonėms nustatytais rinkliavomis.

(183) Pagalba turi būti mokama tiesiogiai žala patyrusiai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

(184) Jei nustatoma, kad gyvūnų ligą ar invazinių svetimų rūšių plitimą sukėlė tyčiniai pagalbą gaunančios įmonės veiksmai arba jos aplaidumas, individuali pagalba neturėtų būti teikiama.

(185) Su gyvūnų ligomis susijusi pagalba teikiama dėl:

(a) vandens gyvūnų ligų, kurios nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/429⁽⁵⁹⁾ 5 straipsnio 1 dalyje arba įtrauktos į Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos vandens gyvūnų sveikatos kodekse pateiktą gyvūnų ligų sąrašą⁽⁶⁰⁾;

⁽⁵⁹⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

⁽⁶⁰⁾ Žr. <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

- (b) vandens gyvūnų zoonozijų, išvardytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/690 ⁽⁶¹⁾ III priedo 2 punkte;
- (c) naujų ligų, kurios atitinka Reglamento (ES) 2016/429 6 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas;
- (d) ligų, kurios nėra Reglamento (ES) 2016/429 9 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytos į sąrašą įtrauktos ligos ir kurios atitinka to reglamento 226 straipsnyje nustatytus kriterijus.
- (186) Pagalbos schemos turi būti pradėtos taikyti per trejus metus nuo dienos, kurią dėl gyvūnų ligų arba invazinių svetimų rūšių plitimo buvo patirta išlaidų ar žalos. Pagalba turi būti išmokama per ketverius metus nuo tos dienos. Šios sąlygos netaikomos išlaidoms, patirtoms prevencijos tikslais, kaip nurodyta (188) punkte.
- (187) Kad sudarytų palankias sąlygas imtis skubių krizių valdymo veiksmų, Komisija leis taikyti *ex ante* pagrindines schemas, jeigu bus aiškiai nustatytos pagalbos skyrimo sąlygos. Tokiais atvejais valstybės narės turi laikytis (345) punkte nustatytos pareigos teikti ataskaitas.
- (188) Pagalba gali būti skiriama siekiant kompensuoti šias tinkamas finansuoti išlaidas, įskaitant prevencijos tikslais patirtas išlaidas:
- (a) sveikatos patikrinimų, analizių, tyrimų ir kitų patikrinimo priemonių;
- (b) biologinio saugumo priemonių tobulinimo;
- (c) skiepų, vaistų ir gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų įsigijimo, laikymo, naudojimo ar platinimo;
- (d) apsaugos produktų bei įrangos, skirtų spręsti invazinių svetimų rūšių plitimo problemą, įsigijimo, saugojimo, naudojimo ir platinimo;
- (e) gyvūnų skerdimo, žudymo ir sunaikinimo;
- (f) gyvūninių produktų ir su gyvūnais susijusių produktų sunaikinimo;
- (g) valdos patalpų arba įrangos valymo, dezinfekavimo ar dezinfestacijos;
- (h) žalos, patirtos dėl gyvūnų skerdimo, žudymo ar sunaikinimo ir dėl gyvūninių produktų bei su gyvūnais susijusių produktų sunaikinimo.
- (189) Pagalba, susijusi su (188)(a) punkte nurodytomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, turi būti teikiama natūra ir mokama sveikatos patikrinimų, tyrimų, testų ir kitų patikrinimo priemonių vykdytoji, išskyrus atvejus, kai pagalbą gaunanti įmonė savo valdoje jau turi šioms reikmėms skirtus išteklius.
- (190) Jei pagalba skiriama gyvūnų ligų arba invazinių svetimų rūšių plitimo padarytai žalai, nurodytai (188)(h) punkte, atitaisyti, kompensacija turi būti apskaičiuojama tik pagal:
- (a) rinkos vertę gyvūnų, kurie buvo paskersti, nužudyti ar nugaišo, arba produktų, kurie buvo sunaikinti:
- (i) dėl gyvūnų ligos arba invazinių svetimų rūšių plitimo arba
- (ii) taikant (180)(b) punkte nurodytą viešąją programą arba priemonę;
- (b) laikantis karantino įpareigojimų ir dėl sunkumų atkuriant išteklius.
- (191) (190)(a) punkte nurodyta rinkos vertė turi būti nustatoma remiantis gyvūnų verte prieš pat kylant įtarimui dėl gyvūnų ligos ar invazinių svetimų rūšių plitimo arba prieš pat tą įtarimą patvirtinant, tarsi jie nebūtų buvę paveikti tos ligos arba plitimo.

⁽⁶¹⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/690, kuriuo nustatoma vidaus rinkos, įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, konkurencingumo, augalų, gyvūnų, maisto bei pašarų srities ir Europos statistikos programa (Bendrosios rinkos programa) ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014 bei (ES) Nr. 652/2014 (OL L 153, 2021 5 3, p. 1).

- (192) Ta suma turi būti sumažinta atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo tiesiogiai patirtos dėl gyvūnų ligos arba invazinių svetimų rūšių plitimo ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi, ir bet kokias pajamas, gautas pardavus produktus, susijusius su prevencijos ar likvidavimo tikslais paskerštais, nužudytais ar sunaikintais gyvūnais.
- (193) Išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali pritarti kitoms išlaidoms, patirtoms dėl akvakultūros gyvūnų ligų arba invazinių svetimų rūšių plitimo.
- (194) Pagalba ir bet kokios kitos pagalbą gaunančios įmonės gaunamos išmokos (įskaitant išmokas pagal kitą nacionalinę ar Sąjungos priemonę ar draudimo išmokas arba savitarpio pagalbos fondus, kuriomis kompensuojamos tokios pačios tinkamos finansuoti išlaidos) neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

1.4. Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti

- (195) Komisija laikys, kad pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (196) Pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atitaisyti yra laikoma tinkama priemone padėti įmonėms valdyti Sąjungos arba nacionaliniais teisės aktais saugomų rūšių gyvūnų keliamą riziką ir paskatinti ekonominės veiklos ar tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (197) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik jeigu:
- egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys tarp patirtos žalos ir saugomų gyvūnų elgesio;
 - tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su žala susijusios išlaidos, kurios yra tiesioginė saugomų gyvūnų elgesio pasekmė ir kurias nustato valdžios institucija, pagalbą teikiančios institucijos pripažintas nepriklausomas ekspertas arba draudimo įmonė, ir
 - žuvininkystės sektoriuje pagalba susijusi tik su žala laimikiui, neatsižvelgiant į saugomų gyvūnų poveikį visai laukinei populiacijai.
- (198) Pagalba turi būti mokama tiesiogiai žalą patyrusiai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso. Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
- (199) Pagalbos schemas, susijusios su saugomų gyvūnų padaryta žala, turi būti nustatomos per trejų metų laikotarpį nuo dienos, kurią padaryta žala. Pagalba turi būti išmokama per ketverius metus nuo tos dienos.
- (200) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:
- saugomų gyvūnų sužalotų arba nužudytų gyvūnų rinkos vertę;
 - materialinę žalą šiam turtui: įrangai, mašinoms ir nuosavybei.
- (201) (200)(a) punkte nurodyta rinkos vertė turi būti nustatoma remiantis gyvūnų verte prieš pat žalos padarymą, tarsi jie nebūtų buvę paveikti saugomų gyvūnų elgesio.
- (202) Materialinės žalos apskaičiavimas turi būti grindžiamas remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš žalos padarymą. Apskaičiuota materialinė žala neturi viršyti atkūrimo išlaidų arba saugomų gyvūnų elgesio nulemtos tikrosios rinkos vertės sumažėjimo, t. y. turto vertės prieš pat žalos padarymą ir iš karto po to skirtumo.

- (203) Ta suma gali būti padidinta pridėdant kitas išlaidas, pagalbą gaunančios įmonės patirtas dėl saugomų gyvūnų elgesio, ir bet kuriuo atveju ji turi būti sumažinta atėmus iš jos visas išlaidas, kurios nebuvo tiesiogiai patirtos dėl saugomų gyvūnų elgesio ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi, ir bet kokias pajamas, gautas pardavus produktus, susijusius su sužalotais ar nužudytais gyvūnais.
- (204) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu bus įrodyta, kad jie yra tipiniai, nėra pagrįsti pernelyg dideliais laimikio ar produkcijos kiekiais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.
- (205) Išskyrus atvejus, kai saugomi gyvūnai užpuola pirmą kartą, siekiant sušvelninti konkurencijos iškraipymo riziką ir paskatinti kuo labiau mažinti žalos riziką, iš pagalbos gaunančių įmonių reikalaujama pagrįstų pastangų. Šios pastangos turi būti prevencinės priemonės, pvz., apsauginės tvoros, kurios yra proporcingos saugomų gyvūnų padarytos žalos atitinkamoje teritorijoje rizikai, išskyrus atvejus, kai tokių priemonių pagrįstai neįmanoma imtis.
- (206) Pagalba ir bet kokios kitos žalai kompensuoti gautos išmokos, įskaitant draudimo išmokas, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

1.5. Pagalba investicijoms į rizikos įvykių daromos žalos prevenciją ir mažinimą

- (207) Komisija laikys, kad pagalba investicijoms į rizikos įvykių daromos žalos prevenciją ir mažinimą yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (208) Pagalba investicijoms į rizikos įvykių daromos žalos prevenciją ir mažinimą yra laikoma tinkama priemone padėti įmonėms sumažinti tokios žalos riziką arba jos dydį ir paskatinti ekonominės veiklos ar tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (209) Investicijomis visų pirma turi būti siekiama užkirsti kelią rizikos įvykių daromai žalai arba ją sumažinti. Kalbant apie saugomų gyvūnų daromos žalos žuvininkystės sektoriuje prevenciją ir mažinimą, investicijomis turi būti siekiama užkirsti kelią žuvų tapimui plėšrūnų grobiu ir mažinti tokiu grobiu tampančių žuvų kiekį arba išvengti žalos žvejybos įrankiams ar kitai įrangai ir tą žalą mažinti.
- (210) Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES⁽⁶²⁾, turi būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki individualios pagalbos suteikimo dienos.
- (211) Pagalba turi apimti tinkamas finansuoti išlaidas, kurios yra tiesiogiai susijusios su prevencinėms priemonėms ir joms būdingos. Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:
- (a) nekilnojamojo turto statybos, įgijimo, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimo išlaidas ir
 - (b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidas, neviršijančias turto rinkos vertės.
- (212) Didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

⁽⁶²⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

2 skyrius

2. PAGALBA ATOKIAUSIUOSE REGIONUOSE

(213) Sąjungos atokiausi regionai susiduria su nuolatinėmis vystymosi kliūtimis, pripažintomis SESV 349 straipsnyje, pagal kurį Sąjunga gali priimti atokiausiems regionams remti skirtas specialias priemones, įskaitant pritaikytą Sąjungos teisės taikymą tuose regionuose ir galimybę naudotis Sąjungos programomis. Atsižvelgdama į Komisijos komunikatą „Pirmenybė žmonėms, tvaraus ir integracinio augimo užtikrinimas, ES atokiausių regionų potencialo atskleidimas“⁽⁶³⁾ Komisija vertins pagalbą tuose regionuose remdamasi šių gairių I dalies 3 skyriuje nustatytais principais ir šiame skirsnyje nustatytais konkrečiomis sąlygomis.

2.1. Veiklos pagalba atokiausiuose regionuose

(214) Veiklos pagalba atokiausiuose regionuose yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą, jei ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus, šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas ir tiems regionams taikomas specialiąsias nuostatas.

(215) Šis skirsnis taikomas veiklos pagalbai SESV 349 straipsnyje nurodytuose atokiausiuose regionuose, kuria, pagal Reglamento (ES) 2021/1139 10 straipsnio 4 dalį, siekiama sušvelninti tokiems regionams būdingas kliūtis, kurios atsiranda dėl jų izoliuotumo, nuošalumo, mažumo, sunkių topografinių ir klimato sąlygų bei ekonominės priklausomybės nuo keleto produktų ir kurių pastovumas ir derinys labai riboja šių regionų vystymąsi. Taikydama šį skirsnį Komisija taip pat atsižvelgs (jei taikoma) į veiklos pagalbos suderinamumą su priemonėmis, kurios taikomos atitinkamame regione pagal EJRŽAF nuostatas, ir į jos poveikį konkurencijai tiek atitinkamuose regionuose, tiek kitose Sąjungos dalyse.

(216) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba neturi viršyti to, kas būtina siekiant sumažinti atokiausiems regionams būdingas kliūtis, atsirandančias dėl jų izoliuotumo, nuošalumo ir labai didelio atokumo.

(217) Dėl tų kliūčių mokėtinios kompensacijos suma turi būti apskaičiuojama pagal taikytiname Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2021/1972⁽⁶⁴⁾ nustatytus kriterijus.

(218) Kad būtų išvengta kompensacijos permokų, atitinkama valstybė narė turi atsižvelgti į kitas viešosios intervencijos rūšis, įskaitant (jei taikoma) papildomų išlaidų, kurias ūkio subjektai patiria žvejojami, auginami, perdirbdami ir paroduodami tam tikrus žvejybos ir akvakultūros produktus iš atokiausių regionų, kompensavimą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/1139 24 ir 35–37 straipsniuose.

(219) Pagalba ir bet kokios kitos pagalbą gaunančios įmonės gaunamos išmokos, kuriomis kompensuojamos tokios pačios tinkamos finansuoti išlaidos, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

2.2. Pagalba žvejybos laivyno atnaujinimui atokiausiuose regionuose

(220) Komisija laikys, kad pagalba žvejybos laivyno atnaujinimui atokiausiuose regionuose suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą, jei ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

⁽⁶³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pirmenybė žmonėms, tvaraus ir integracinio augimo užtikrinimas, ES atokiausių regionų potencialo atskleidimas“ (COM (2022) 198 final, 2022 05 03).

⁽⁶⁴⁾ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1972 2021 m. rugpjūčio 11 d. kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004, papildomas nustatant tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų žvejyba, auginimu, perdirbimu ir prekyba užsiimančių atokiausių regionų veiklos vykdytojų patiriamų papildomų išlaidų apskaičiavimo kriterijus (OL L 402, 2021 11 15, p. 1).

- (221) Šis skirsnis taikomas pagalbai žvejybos laivyno atnaujinimui SESV 349 straipsnyje nurodytuose atokiausiuose regionuose, kuria siekiama padengti išlaidas, susijusias su naujo žvejybos laivo, kuris bus registruotas atokiausiame regione, įsigijimu.
- (222) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik jeigu:
- naujasis žvejybos laivas atitinka Sąjungos ir nacionalines taisykles, susijusias su higiena, sveikata, sauga, darbo žvejybos laivuose sąlygomis ir žvejybos laivų charakteristikomis, ir
 - pagalbos paraiškos teikimo dieną pagalbą gaunančios įmonės pagrindinė registracijos vieta yra atokiausiame regione, kuriame naujasis laivas bus registruojamas.
- (223) Pagalbos suteikimo dieną ataskaita, iki tos dienos parengta pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 ir 3 dalis, turi rodyti, kad atokiausio regiono laivyno segmento, kuriam priklausys naujasis laivas, žvejybos pajėgumas atitinka žvejybos galimybes (toliau – nacionalinė ataskaita).
- (224) Pagalba negali būti teikiama, jeigu nacionalinė ataskaita, visų pirma joje pateiktas pusiausvyros vertinimas, buvo parengtas ne pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodytose bendrosiose gairėse ⁽⁶⁵⁾ nustatytus biologinius, ekonominius ir laivo naudojimo rodiklius.
- (225) Todėl, kad būtų suteikta visa pagalba, pagal šį skirsnį turi būti tenkinamos šios sąlygos:
- atitinkama valstybė narė privalo pateikti Komisijai nacionalinę ataskaitą iki N metų gegužės 31 d.;
 - nacionalinė ataskaita turi rodyti, kad atokiausio regiono laivyno segmento, kuriam priklausys naujasis laivas, žvejybos pajėgumas atitinka žvejybos galimybes; ir
 - Komisija nesuabejojo N metų nacionalinės ataskaitos išvada, visų pirma joje pateiktu pusiausvyros vertinimu.
- (226) Taikant 225 punkto (225)(c) papunktį, nacionalinėje ataskaitoje pateiktas pusiausvyros vertinimas laikomas keliančiu abejonių, jei Komisija, remdamasi Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 4 dalimi, ne vėliau kaip N+1 metų kovo 31 d. šiuo tikslu išsiunčia raštą atitinkamai valstybei narei. Jei iki to termino toks raštas nepateikiamas arba jame neginčijamas nacionalinėje ataskaitoje pateiktas pusiausvyros vertinimas, atitinkama valstybė narė gali tęsti pagalbos teikimo procesą.
- (227) Atitinkama valstybė narė, remdamasi N metų nacionaline ataskaita, gali teikti pagalbą tik iki N + 1 metų gruodžio 31 d.
- (228) Jokiu metu negalima viršyti kiekvienos valstybės narės ir kiekvieno atokiausių regionų laivyno segmento žvejybos pajėgumo viršutinių ribų, nustatytų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 II priede, atsižvelgiant į galimą tų viršutinių ribų sumažinimą pagal to reglamento 22 straipsnio 6 dalį. Pagalbos lėšomis įsigytas naujasis pajėgumas į laivyną turi būti įtraukiamas visapusiškai laikantis šiam pajėgumui taikomų viršutinių ribų ir dėl jo negali susidaryti padėtis, kai šios ribos yra viršijamos.
- (229) Teikiant pagalbą neturi būti keliami sąlyga, kad naujasis laivas būtų įsigytas iš konkrečios laivų statyklos.

⁽⁶⁵⁾ Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Žvejybos pajėgumų ir žvejybos galimybių pusiausvyros analizės gairės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos 22 straipsnį“ (COM (2014) 545 final).

- (230) Laivų, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų, atveju didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 60 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, laivų, kurių bendras ilgis 12 metrų ir didesnis, bet mažesnis nei 24 metrai, atveju – 50 % visų tinkamų finansuoti išlaidų, o laivų, kurių bendras ilgis 24 metrai ir didesnis, atveju – 25 % visų tinkamų finansuoti išlaidų.
- (231) Pagalbos lėšomis įsigytas laivas turi likti registruotas atokiausiame regione bent 15 metų nuo pagalbos suteikimo dienos ir tuo laikotarpiu visas laimikis turi būti iškraunamas atokiausiame regione. Jei šios sąlygos nesilaikoma, pagalba turi būti kompensuojama suma, proporcinga nesilaikymo laikotarpiui ar mastui.

2.3. Pagalba investicijoms į įrangą, kuria prisidedama prie saugos didinimo, įskaitant įrangą, leidžiančią laivams išplėsti mažos apimties priekrantės žvejybos zonas atokiausiuose regionuose

- (232) Komisija laikys, kad pagalba investicijoms į įrangą, kuria prisidedama prie saugos didinimo, įskaitant įrangą, leidžiančią laivams išplėsti mažos apimties priekrantės žvejybos zonas atokiausiuose regionuose, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą, jei ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas konkrečias sąlygas.
- (233) Pagalba pagal šį skirsnį turėtų padėti stiprinti ekonominiu, socialiniu ir aplinkosauginiu požiūriu tvarią žvejybos veiklą, gerinti saugą bei darbo sąlygas laivuose ir, kai taikoma, sudaryti sąlygas žvejybos laivams išplėsti mažos apimties priekrantės žvejybos zonas iki 20 mylių nuo kranto.
- (234) Nukrypstant nuo (47) punkto, pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama siekiant atitikti privalomus Sąjungos arba nacionalinius reikalavimus.
- (235) Pagalba investicijoms, susijusioms su žvejybos laivo pagrindinio arba pagalbinio variklio keitimu arba modernizavimu, gali būti laikoma atitinkančia reikalavimus tik remiantis Reglamento (ES) 2021/1139 18 straipsniu arba šių gairių II dalies 3 skyriaus 3.2 skirsniu.
- (236) Pagalba investicijoms, dėl kurių padidėja žvejybos laivo bendroji talpa, gali būti laikoma atitinkančia reikalavimus tik remiantis Reglamento (ES) 2021/1139 19 straipsniu arba šių gairių II dalies 3 skyriaus 3.3 skirsniu.
- (237) Didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3 skyrius

3. SU LAIVYNO PRIEMONĖMIS IR ŽVEJYBOS VEIKLOS NUTRAUKIMU SUSIJUSI PAGALBA

- (238) Siekiant stiprinti ekonominiu, socialiniu ir aplinkosauginiu požiūriu tvarią žvejybos veiklą, tikslinga į šias gaires įtraukti tam tikras nacionaliniu lygmeniu finansuojamas priemones, susijusias su investicijomis į žvejybos laivus ir žvejybos veiklos nutraukimu.
- (239) Siekiant užtikrinti Sąjungos valstybės pagalbos politikos ir BŽP nuoseklumą ir darną, šioms tik iš nacionalinių išteklių finansuojamoms priemonėms taikomos sąlygos turi atspindėti pagal EJRŽAF nuostatas nustatytus reikalavimus lygiavertėms ES bendrai finansuojamoms priemonėms, t. y. Reglamento (ES) 2021/1139 17–21 straipsniuose nustatytoms priemonėms, nebent šiame skirsnyje būtų numatyta kitaip.
- (240) Pagalba pagal šį skyrių taip pat gali būti teikiama žvejybai vidaus vandenyse laikantis 3.1–3.6 skirsniuose nustatytų konkrečių sąlygų.
- (241) Jeigu pagalba pagal šį skyrių skiriama už Sąjungos žvejybos laivą, tas laivas bent penkerius metus nuo paskutinio pagalbos mokėjimo negali būti perleidžiamas už Sąjungos ribų ir jo vėliava negali būti pakeista į ne Sąjungos valstybės narės vėliavą.

3.1. Pirmojo žvejybos laivo įsigijimas

- (242) Komisija laikys, kad pagalba pirmajam žvejybos laivui įsigyti yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (243) Pagalba pirmajam žvejybos laivui įsigyti gali būti tinkama priemonė padėti naujiems žvejams patekti į sektorių ir skatinti kartų kaitą. Dėl šios priežasties pagalba pirmajam žvejybos laivui įsigyti tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (244) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik:
- (a) fiziniam asmeniui, kuris pagalbos paraiškos pateikimo dieną yra ne vyresnis kaip 40 metų ir bent penkerius metus yra dirbęs žveju arba įgijęs atitinkamą kvalifikaciją;
 - (b) juridiniams subjektams, kurie visiškai priklauso vienam ar keliems fiziniams asmenims, kurių kiekvienas atitinka a punkte nustatytas sąlygas;
 - (c) kai pirmasis žvejybos laivas įsigyjamas bendrai, – keliems fiziniams asmenims, kurių kiekvienas atitinka a punkte nustatytas sąlygas;
 - (d) kai įgyjama dalinės žvejybos laivo nuosavybės teisė, – fiziniam asmeniui, atitinkančiam a punkte nustatytas sąlygas, arba juridiniam subjektui, atitinkančiam b punkte nustatytas sąlygas, kurie yra laikomi turinčiais to laivo kontrolės teises, nes jiems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 33 % laivo arba laivo akcijų.
- (245) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti skiriama tik žvejybos laivui, kuris atitinka visus toliau nurodytus reikalavimus, įsigyti:
- (a) priklauso laivyno segmentui, kurio žvejybos pajėgumas, kaip rodo Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodyta naujausia žvejybos pajėgumo ataskaita, yra subalansuotas su tam segmentui skirtomis žvejybos galimybėmis;
 - (b) turi įrengtą žvejybos veiklai vykdyti reikiamą įrangą;
 - (c) yra ne didesnis kaip 24 metrai bendrojo ilgio;
 - (d) jei tai mažos apimties priekrantės žvejybos laivas, bent trejus kalendorinius metus, o jei tai kito tipo žvejybos laivas – bent penkerius kalendorinius metus, einančius iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška, yra įregistruotas Sąjungos žvejybos laivyno registre; ir
 - (e) Sąjungos žvejybos laivyno registre buvo įregistruotas ne daugiau kaip 30 kalendorinių metų iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška.
- (246) Taikant (245) punkto a papunktį taikoma II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnio (225)–(227) punktuose nustatyta procedūra ir sąlygos.
- (247) Žvejybos vidaus vandenyse atveju (245) punkto a papunktis netaikomas, o d ir e papunkčiai turėtų būti suprantami kaip nurodantys eksploatavimo pradžios datą pagal nacionalinę teisę, o ne registracijos Sąjungos laivyno registre datą.
- (248) Į tinkamas finansuoti išlaidas gali būti įtrauktos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, susijusios su pirmojo žvejybos laivo įsigijimu.
- (249) Didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 40 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3.2. Pagrindinio arba pagalbinio variklio pakeitimas ar modernizavimas

- (250) Komisija laikys, kad pagalba pagrindiniam arba pagalbiniam varikliui pakeisti ar modernizuoti yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (251) Pagalba pagrindiniam arba pagalbiniam varikliui pakeisti ar modernizuoti gali būti tinkama priemonė skatinti įmones, be kita ko, didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išmetamo CO₂ kiekį. Dėl šios priežasties pagalba pagrindiniam arba pagalbiniam varikliui pakeisti ar modernizuoti tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (252) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik žvejybos laivo, kurio bendrasis ilgis neviršija 24 metrų, pagrindiniam arba pagalbiniam varikliui pakeisti arba modernizuoti.
- (253) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba turi atitikti visas šias sąlygas:
- (a) laivas priklauso laivyno segmentui, kurio žvejybos pajėgumas, kaip rodo Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodyta naujausia žvejybos pajėgumo ataskaita, yra subalansuotas su to segmento turimomis žvejybos galimybėmis;
 - (b) laivas bent penkerius kalendorinius metus, einančius iki pagalbos paraiškos pateikimo metų, buvo įregistruotas Sąjungos žvejybos laivyno registre;
 - (c) mažos apimties priekrantės žvejybos laivų ir žvejybai vidaus vandenyse naudojamų laivų naujo arba modernizuoto variklio galia (kW) nėra didesnė nei esamo variklio galia;
 - (d) kalbant apie kitus laivus, kurių bendrasis ilgis neviršija 24 metrų, naujo ar modernizuoto variklio galia kW nėra didesnė nei esamo variklio galia ir šio variklio išmetamas CO₂ kiekis yra bent 20 % mažesnis, palyginti su esamu varikliu;
 - (e) dėl pagrindinio arba pagalbinio variklio pakeitimo arba modernizavimo pašalintas žvejybos pajėgumas kitu pajėgumu nekeičiamas.
- (254) Taikant (253)(a) punktą taikoma II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnio (225)–(227) punktuose nustatyta procedūra ir sąlygos.
- (255) Žvejybos vidaus vandenyse atveju (253)(a) punktas netaikomas, o (253)(b) punktas turėtų būti suprantamas kaip nurodantis eksploatavimo pradžios datą pagal nacionalinę teisę, o ne registracijos Sąjungos laivyno registre datą.
- (256) Valstybės narės turi įrodyti, kad yra nustačiusios veiksmingus kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad būtų įvykdytos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (257) Valstybės narės turi užtikrinti, kad visi pakeisti ar modernizuoti varikliai būtų fiziškai patikrinti.
- (258) (253)(d) punkte nustatytas reikalavimas sumažinti išmetamą CO₂ kiekį bus laikomas įvykdytu bet kuriuo iš šių atvejų:
- (a) jei iš atitinkamos informacijos, kurią atitinkamo variklio gamintojas yra patvirtinęs pagal tipo patvirtinimo ar gaminio pažymėjimo išdavimo procedūrą, matyti, kad naujasis variklis išmeta 20 % mažiau CO₂ nei keičiamas variklis,
 - (b) jei iš atitinkamos informacijos, kurią atitinkamo variklio gamintojas yra patvirtinęs pagal tipo patvirtinimo ar gaminio pažymėjimo išdavimo procedūrą, matyti, kad naujasis variklis sunaudoja 20 % mažiau degalų nei keičiamas variklis.

- (259) Jei iš atitinkamos informacijos, kurią atitinkamų variklių gamintojas yra patvirtinęs pagal tipo patvirtinimo ar gaminio pažymėjimo išdavimo procedūrą vieno arba abiejų variklių atžvilgiu, išmetamo CO₂ kiekio arba degalų sąnaudų negalima palyginti, laikoma, kad (253)(d) punkte nustatytas reikalavimas sumažinti išmetamą CO₂ kiekį tenkinamas šiais atvejais:
- (a) naujasis variklis naudoja efektyvaus energijos vartojimo technologiją, o naujojo variklio ir keičiamo variklio metų skirtumas yra bent septyneri metai;
 - (b) naujasis variklis naudoja tokios rūšies degalus ar varymo sistemą, kurie laikomi išmetančiais mažiau CO₂ nei keičiamas variklis;
 - (c) atitinkama valstybė narė apskaičiuoja, kad naujasis variklis išmeta 20 % mažiau CO₂ arba sunaudoja 20 % mažiau degalų nei keičiamas variklis įprastomis atitinkamo laivo žvejybos pastangomis.
- (260) Siekiant nustatyti (259)(a) punkte nurodytas efektyvaus energijos vartojimo technologijas ir papildomai patikslinti (259)(c) punkto įgyvendinimo metodikos elementus, taikomas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/46 ⁽⁶⁶⁾.
- (261) Į tinkamas finansuoti išlaidas gali būti įtrauktos tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, susijusios pagrindinio arba pagalbinio variklio pakeitimu arba modernizavimu.
- (262) Didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 40 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3.3. Žvejybos laivo bendrosios talpos padidinimas siekiant pagerinti saugą ar darbo sąlygas arba padidinti energijos vartojimo efektyvumą

- (263) Komisija laikys, kad pagalba žvejybos laivo bendrajai talpai padidinti siekiant pagerinti saugą ar darbo sąlygas arba padidinti energijos vartojimo efektyvumą yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (264) Pagalba žvejybos laivo bendrajai talpai padidinti gali būti tinkama priemonė skatinti įmones investuoti į saugos ar darbo sąlygų gerinimą arba energijos vartojimo efektyvumo didinimą. Dėl šios priežasties pagalba žvejybos laivo bendrajai talpai padidinti tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (265) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba turi atitikti visas šias sąlygas:
- (a) žvejybos laivas priklauso laivyno segmentui, kurio žvejybos pajėgumas, kaip rodo Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodyta naujausia žvejybos pajėgumo ataskaita, yra subalansuotas su to segmento turimomis žvejybos galimybėmis;
 - (b) žvejybos laivo bendrasis ilgis yra ne didesnis kaip 24 metrai;
 - (c) žvejybos laivas bent 10 kalendorinių metų, einančių iki pagalbos paraiškos pateikimo metų, buvo įregistruotas Sąjungos žvejybos laivyno registre; ir

⁽⁶⁶⁾ 2022 m. sausio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/46, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004, nurodomos efektyvaus energijos vartojimo technologijos ir metodikos elementai įprastoms žvejybos laivų žvejybos pastangoms nustatyti (OL L 9, 2022 1 14, p. 27).

- (d) dėl tokio veiksmo į žvejybos laivyną įtrauktas naujas žvejybos pajėgumas yra kompensuojamas prieš tai be viešosios pagalbos pašalinus bent tokios pat apimtį žvejybos pajėgumą iš to paties laivyno segmento arba iš laivyno segmento, kurio žvejybos pajėgumas, kaip parodė Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodyta naujausia žvejybos pajėgumo ataskaita, nėra subalansuotas su to segmento turimomis žvejybos galimybėmis.
- (266) Taikant (265) punkto a papunktį taikoma II dalies 2 skyriaus 2.2 skirsnio (225)–(227) punktuose nustatyta procedūra ir sąlygos.
- (267) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:
- (a) bendrosios talpos padidinimas siekiant vėliau įrengti ar renovuoti išskirtinai įgulos reikmėms skirtas gyvenamąsias patalpas, įskaitant sanitarines patalpas, bendrojo naudojimo patalpas, virtuves ir pastoges ant denio;
 - (b) bendrosios talpos padidinimas siekiant vėliau pagerinti ar įrengti laivo priešgaisrinės sistemas, saugos ir signalizacijos sistemas ar triukšmo mažinimo sistemas;
 - (c) bendrosios talpos padidinimas siekiant vėliau įrengti kompleksines tiltelio sistemas, kad būtų pagerintas navigacijos ar variklio valdymas;
 - (d) bendrosios talpos padidinimas siekiant vėliau įrengti ar renovuoti variklį ar varymo sistemą, kuriais būtų užtikrintas didesnis energijos vartojimo efektyvumas ar mažesnis išmetamas CO₂ kiekis, palyginti su ankstesne padėtimi, kurių galia neviršytų anksčiau sertifikuotos žvejybos laivo variklio galios pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 ⁽⁶⁷⁾ 40 straipsnio 1 dalį ir kurių didžiausioji atiduodamoji galia būtų gamintojo sertifikuota tam variklio ar varymo sistemos modeliui;
 - (e) gumbinio laivapriekio pakeitimas ar renovavimas su sąlyga, kad taip būtų padidintas bendras žvejybos laivo energijos vartojimo efektyvumas.
- (268) Žvejybos vidaus vandenyse atveju (265) punkto a ir d papunkčiai netaikomi, o (265)(c) punktas turėtų būti suprantamas kaip nurodantis eksploataavimo pradžios datą pagal nacionalinę teisę, o ne registracijos Sąjungos laivyno registre datą.
- (269) Valstybės narės turi įrodyti, kad yra nustačiusios veiksmingus kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad būtų įvykdytos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (270) Atitinkama valstybė narė turi pranešti Komisijai apie pagalbos priemonės charakteristikas, įskaitant padidinto žvejybos pajėgumo dydį ir šio padidinimo tikslą.
- (271) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti tiesiogines ir netiesiogines išlaidas, susijusias su investicine pagalba saugai ar darbo sąlygoms gerinti arba energijos vartojimo efektyvumui didinti, dėl kurios padidėja žvejybos laivo bendroji talpa.
- (272) Didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 40 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3.4. Su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba

- (273) Komisija laikys, kad su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

⁽⁶⁷⁾ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinant reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

- (274) Su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba gali būti tinkama priemonė padėti žvejybos sektoriaus pagalbą gaunančioms įmonėms prisitaikyti prie naujos padėties, visų pirma įvairinant veiklą naujomis ekonominės veiklos rūšimis ⁽⁶⁸⁾. Dėl šios su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (275) Pagal šį skirsnį teikiama pagalba turi atitikti visas šias sąlygas:
- (a) veiklos nutraukimas turi būti numatomas kaip Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 4 dalyje nurodyto veiksmų plano priemonė;
 - (b) žvejybos veikla turi būti nutraukta visam laikui atiduodant žvejybos laivą į metalo laužą arba nutraukiant jo eksploatavimą ir jį modifikuojant, kad būtų galima vykdyti kitą veiklą nei verslinė žvejyba;
 - (c) žvejybos laivas turi būti įregistruotas kaip aktyviai naudojamas laivas ir paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius iki pagalbos paraiškos pateikimo dienos, ne mažiau kaip 90 dienų per metus būti vykдęs žvejybos veiklą;
 - (d) lygiaverčiai žvejybos pajėgumai turi būti visam laikui išbraukti iš Sąjungos žvejybos laivyno registro ir negali būti pakeičiami;
 - (e) atitinkamos žvejybos licencijos ir žvejybos leidimai turi būti visam laikui panaikinti ir
 - (f) pagalbą gaunanti įmonė nuo tada, kai gavo pagalbą, jokio žvejybos laivo privalo neregistruoti penkerius metus.
- (276) Jei atitinkama žvejybos veikla yra tokio pobūdžio, kad ji negali būti vykdoma ištisus kalendorinius metus, mažiausias žvejybos veiklos reikalavimas, nustatytas (275)(c) punkte, gali būti sumažintas, jei veiklos dienų skaičiaus ir dienų, kuriomis galima žvejoti, skaičiaus santykis yra toks pat kaip pagalbą gaunančių įmonių, kurios žvejybos veiklą vykdo ištisus metus, veiklos dienų skaičiaus ir kalendorinių dienų skaičiaus per metus santykis.
- (277) Be (275) punkte nurodytos pagalbos, Komisija, tinkamai pagrįstais atvejais, kuriuos turi įrodyti valstybės narės, gali išimties tvarka leisti teikti pagalbą žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui dėl ekonominio pobūdžio priežasčių arba dėl kitų su jūrų biologinių išteklių išsaugojimu susijusių priežasčių. Pavyzdžiui, pagalba gali būti pagrįsta tais atvejais, kai kyla problemų, susijusių su gera jūrų vandenų aplinkos būkle, jei tai pagrįsta moksliniais įrodymais, arba kai žvejybos veiklos mastas vietos lygmeniu nebegali būti išlaikytas dėl sumažėjusių žvejybos plotų ir reikia užtikrinti tvarkingą sektoriaus restruktūrizavimą, net jei atitinkami laivyno segmentai yra subalansuoti.
- (278) Pagalba pagal (277) punktą turi atitikti (275) punkto b–f papunkčiuose nustatytas sąlygas, be to, pagalbą gaunančios įmonės turi išsipareigoti nedidinti savo aktyviosios žvejybos pajėgumų nuo pagalbos paraiškos pateikimo iki tada, kai sueina penkeri metai po pagalbos išmokėjimo dienos. Pagalbą gaunančios įmonės taip pat turi išsipareigoti nenaudoti pagalbos varikliams pakeisti ar modernizuoti, išskyrus atvejus, kai tenkinamos Reglamento (ES) 2021/1139 18 straipsnyje nustatytos sąlygos.
- (279) Jeigu likus vieniems metams iki pranešimo valstybė narė suteikė pagalbą arba įgyvendino veiksmus pagal EJRŽF arba EJRŽAF, dėl kurių padidėjo žvejybos pajėgumai jūros baseine, arba jeigu ji įtraukė tokius veiksmus į nacionalinę EJRŽAF programą, ta valstybė narė turi paaiškinti, kiek pagalba, susijusi su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui tame pačiame jūros baseine, yra suderinama su tokiu žvejybos pajėgumų didinimu, ir įrodyti pagalbos pagrįstumą bei būtinybę.

⁽⁶⁸⁾ Taikant šį skirsnį Komisija atsižvelgia į patirtį, įgytą teikiant su žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui susijusių valstybės pagalbą; žr., pavyzdžiui, bylą SA.101091, 2022 m. liepos 11 d. Komisijos sprendimas C(2022) 4764 *final*, bylą SA.102997, 2022 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos sprendimas C(2022) 6248 *final*, ir bylą SA.64737, 2022 m. liepos 18 d. Komisijos sprendimas C(2022) 5009 *final*.

- (280) Kalbant apie žvejybą vidaus vandenyse, su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba gali būti teikiama tik toms pagalbą gaunančioms įmonėms, kurios vykdo veiklą išskirtinai vidaus vandenyse, ir tik tais atvejais, kai taikomos moksliniais įrodymais pagrįstos arba į (277) punkto taikymo sritį patenkančios išsaugojimo priemonės. (275)(a) punktas netaikomas žvejybai vidaus vandenyse, o (275) punkto d ir f papunkčiai taikomi su nuoroda į atitinkamą nacionalinį laivyno registrą, jei toks prieinamas pagal nacionalinę teisę, o ne į Sąjungos laivyno registrą. Žvejybos licencijos ir žvejybos leidimai turi būti visam laikui panaikinti, neatsižvelgiant į tai, ar prieinamas nacionalinis laivyno registras.
- (281) Be to, žvejybai vidaus vandenyse taikomas toliau nurodytas koregavimas, susijęs su mažiausiu žvejybos veiklos dienų skaičiumi, nustatytu (275)(c) punkte. Jei žvejybos laivas žvejoja kelių rūšių žuvis, kurias vidaus vandenyse leidžiama žvejoti skirtingą dienų skaičių, žvejybos dienų, kurias galima žvejoti, skaičius (276) punkte nustatytam santykiui apskaičiuoti yra dienų, kuriomis tam laivui leidžiama žvejoti, skaičiaus vidurkis. Nepaisant to, mažiausias žvejybos veiklos dienų skaičius dėl tokio koregavimo jokių būdu negali būti mažesnis nei 30 dienų arba didesnis nei 90 dienų.
- (282) Su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusi pagalba gali būti teikiama tik:
- (a) Sąjungos žvejybos laivų, kurių veikla nutraukiama visam laikui, savininkams ir
 - (b) žvejams, kurie per paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška, ne mažiau kaip 90 dienų per metus dirbo Sąjungos žvejybos laive, kurio veikla nutraukiama visam laikui.
- (283) Mažiausias (282)(b) punkte nustatytas darbo dienų skaičius koreguojamas pagal (276) ir (281) punktus, jei tie punktai taikomi žvejybos laivui, kuriame žvejys vykdo veiklą.
- (284) (282)(b) punkte nurodyti žvejai nuo tada, kai gavo pagalbą, jokios žvejybos veiklos nevykdo penkerius metus. Jei per tą laikotarpį žvejys vėl pradeda žvejybos veiklą, nepagrįstai išmokėtas pagalbos sumas atitinkama valstybė narė privalo susigrąžinti proporcingai laikotarpiui, kuriuo nebuvo laikomasi šio punkto pirmame sakinyje nurodytos sąlygos.
- (285) Valstybės narės turi įrodyti, kad yra nustačiusios veiksmingus kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama atitiktis su veiklos nutraukimu visam laikui susijusioms sąlygoms, įskaitant tai, kad pajėgumai būtų visam laikui panaikinti ir kad pritaikius priemonę atitinkamas laivas ar žvejai nutrauktų bet kokią žvejybos veiklą. Jei nėra nacionalinio laivyno registro, naudojamo vidaus vandens, valstybės narės taip pat turi įrodyti, kad tokiais kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmais užtikrinamas panašus pajėgumų valdymas kaip ir jūrų žvejybos atveju.
- (286) Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti apskaičiuojamos atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- (287) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:
- (a) jei laivas atiduodamas į metalo laužą:
 - (i) atidavimo į metalo laužą išlaidos;
 - (ii) kompensacija už nuostolius, patirtus praradus žvejybos laivą, kurie matuojami pagal laivo einamąją parduodamąją vertę;
 - (b) jei nutraukiamas laivo eksploatavimas ir jis modifikuojamas kitai veiklai nei verslinė žvejyba: investicinės išlaidos, susijusios su žvejybos laivo pertvarkymu kitos ekonominės veiklos reikmėms; ir
 - (c) išlaidos, susijusios su (282)(b) punkte nurodytais žvejais, taip pat gali apimti privalomas socialines išlaidas, patiriamas dėl veiklos nutraukimo visam laikui, jei verslo veiklos nutraukimo atveju jos nepadengiamos pagal kitas nacionalines nuostatas.
- (288) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu įrodoma, kad jie grindžiami objektyviais kriterijais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.

(289) Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti sumažintos atimant iš jų visas išlaidas, kurios patirtos ne dėl žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi.

(290) Didžiausia pagalba neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3.5. Su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba

(291) Komisija laikys, kad su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.

(292) Su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba gali būti tinkama priemonė padėti sektoriui reaguoti į aplinkybes, dėl kurių laikinai sustabdomos žvejybos pastangos ⁽⁶⁹⁾. Dėl šios priežasties su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.

(293) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama šiais atvejais:

- (a) įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 7 straipsnio 1 dalies a, b, c, i ir j punktuose nurodytas išsaugojimo priemones arba, kai taikytina Sąjungai, regioninių žvejybos valdymo organizacijų priimtas lygiavertės išsaugojimo priemonės, jei, remiantis mokslinėmis rekomendacijomis, reikia sumažinti žvejybos pastangas, kad būtų pasiekti Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje ir 5 dalies a punkte nustatyti BŽP tikslai;
- (b) įgyvendinant Komisijos priemones, taikomas, kai kyla didelė grėsmė jūrų biologiniams ištekliams, kai nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 straipsnyje;
- (c) įgyvendinant valstybių narių neatidėliotinas priemones pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 13 straipsnį;
- (d) kai dėl nenugalimos jėgos aplinkybių pertraukiamas tausios žvejybos partnerystės susitarimo arba jo protokolo taikymas, ir
- (e) ištikus ekologiniam įvykiui ar sveikatos krizei, kuriuos atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos yra oficialiai pripažinusios.

(294) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik tuo atveju, jei atitinkamo laivo arba žvejo žvejybos veikla atitinkamai kalendoriniais metais sustabdoma bent 30 dienų.

(295) Su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba gali būti teikiama tik:

- (a) Sąjungos žvejybos laivų, kurie įregistruoti kaip naudojami laivai ir kurie per paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška, ne mažiau kaip 120 dienų vykdė žvejybos veiklą, savininkams arba operatoriams;
- (b) žvejams, kurie per paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška, ne mažiau kaip 120 dienų per metus dirbo Sąjungos žvejybos laive, kurio veikla laikinai nutraukiama;
- (c) be laivo žvejojantiems žvejams, kurie paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius iki metų, kuriais pateikta pagalbos paraiška, vykdė žvejybos veiklą ne mažiau kaip 120 dienų.

(296) Jei atitinkama žvejybos veikla yra tokio pobūdžio, kad ji negali būti vykdoma ištisus kalendorinius metus, 120 dienų laikotarpis, nustatytas (295) punkto a, b ir c papunkčiuose, gali būti sumažintas, jei veiklos dienų skaičiaus ir dienų, kuriomis galima žvejoti, skaičiaus santykis yra toks pat kaip pagalbą gaunančių įmonių, kurios žvejoja ištisus metus, veiklos dienų skaičiaus ir kalendorinių dienų skaičiaus per metus santykis.

⁽⁶⁹⁾ Taikant šį skirsnį Komisija atsižvelgia į patirtį, įgytą teikiant su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusią valstybės pagalbą: žr., pavyzdžiui, bylą SA.62426, 2021 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimas C(2021) 2780 *final*, bylą SA.64035, 2021 m. rugsėjo 3 d. Komisijos sprendimas C(2021) 6458 *final* ir bylą SA.102242, 2022 m. gegužės 10 d. Komisijos sprendimas C(2022) 2983 *final*.

- (297) Kalbant apie žvejybą vidaus vandenyse, su laikinu žvejybos veiklos nutraukimu susijusi pagalba gali būti teikiama tik toms pagalbai gaunančioms įmonėms, kurios vykdo veiklą išskirtinai vidaus vandenyse, ir tik tais atvejais, kai taikomos moksliniais įrodymais pagrįstos arba į (293)(e) punkto taikymo sritį patenkančios išsaugojimo priemonės. (295)(a) punktas taikomas su nuoroda į atitinkamą nacionalinį laivyno registrą, jei toks prieinamas pagal nacionalinę teisę.
- (298) Be to, žvejybai vidaus vandenyse taikomas toliau nurodytas koregavimas, susijęs su mažiausiu žvejybos veiklos dienų skaičiumi, nustatytu (295) punkto a, b ir c papunkčiuose. Jei žvejybos laivas arba žvejys žvejoja kelių rūšių žuvis, kurias vidaus vandenyse leidžiama žvejoti skirtingą dienų skaičių, žvejybos dienų, kurias galima žvejoti, skaičius (296) punkte nustatytam santykiui apskaičiuoti yra dienų, kuriomis tam laivui arba žvejui leidžiama žvejoti, skaičiaus vidurkis. Nepaisant to, mažiausias žvejybos veiklos dienų skaičius dėl tokio koregavimo jokių būdu negali būti mažesnis nei 40 dienų arba didesnis nei 120 dienų.
- (299) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama ne ilgiau kaip 12 mėnesių vienam laivui arba žvejui EJŖŽAF programavimo laikotarpiu, nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio, finansuojant nacionaliniu lygmeniu arba bendrai pagal Reglamento (ES) 2021/1139 21 straipsnį. Tokiais atvejais valstybės narės turi laikytis (346) punkte nustatytos pareigos teikti ataskaitas.
- (300) Visa atitinkamų laivų ar žvejų vykdoma žvejybos veikla per atitinkamą laikino žvejybos veiklos nutraukimo laikotarpį turi būti faktiškai sustabdoma.
- (301) Valstybės narės turi įrodyti, kad yra nustačiusios veiksmingus kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama atitikties su laikinu veiklos nutraukimu susijusioms sąlygoms, įskaitant tai, kad atitinkamas laivas ar žvejys nutrauktų bet kokią žvejybos veiklą priemonės taikymo laikotarpiu.
- (302) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti:
- (a) dėl laikino žvejybos veiklos nutraukimo prarastas pajamas ir
 - (b) kitas išlaidas, susijusias su nenaudojamo turto technine priežiūra, būklės palaikymu ir išsaugojimu laikino žvejybos veiklos nutraukimo laikotarpiu.
- (303) Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti apskaičiuojamos atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- (304) Prarastos pajamos turi būti apskaičiuojamos:
- (a) sumą, gautą žvejybos produktų, pagamintų per metus, kuriais žvejybos veikla laikina nutraukta, kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos, atimant iš
 - (b) sumos, gautos padauginus vidutinį metinį žvejybos produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš laikiną žvejybos veiklos nutraukimą, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpio prieš laikiną žvejybos veiklos nutraukimą duomenimis (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotas vertes), iš vidutinės pardavimo kainos.
- (305) Išlaidos, susijusios su nenaudojamo turto technine priežiūra, būklės palaikymu ir išsaugojimu laikino žvejybos veiklos nutraukimo laikotarpiu, turi būti apskaičiuojamos remiantis išlaidų, patirtų per trejų metų laikotarpį prieš laikiną žvejybos veiklos nutraukimą, vidurkiu arba trejų metų vidurkiu per penkerių metų laikotarpį prieš laikiną žvejybos veiklos nutraukimą (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotas vertes).
- (306) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti kitas išlaidas, kurias pagalbą gaunanti įmonė patyrė dėl laikino žvejybos veiklos nutraukimo, ir jos turi būti sumažintos atėmus iš jų visas išlaidas, kurios buvo patirtos ne dėl laikino žvejybos veiklos nutraukimo ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi.

- (307) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu įrodoma, kad jie grindžiami objektyviais kriterijais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.
- (308) Jei laivas laikino veiklos nutraukimo laikotarpiu naudojamas kitai veiklai nei verslinė žvejyba, visos pajamos turi būti deklaruojamos ir išskaičiuojamos iš pagal šį skirsnį teikiamos pagalbos, o pagalba negali būti skiriama kitoms išlaidoms, susijusioms su nenaudojamo turto technine priežiūra, būklės palaikymu ir išsaugojimu laikino žvejybos veiklos nutraukimo laikotarpiu, padengti.
- (309) Jeigu MVĮ buvo įsteigta praėjus mažiau nei trejiems metams nuo laikino žvejybos veiklos nutraukimo, nuoroda į (304)(b) ir (305) punktuose nurodytus trejų ar penkerių metų laikotarpius turi būti suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo laikino žvejybinės veiklos nutraukimo nukentėjusiam nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ir parduotą kiekį arba patirtas išlaidas.
- (310) Pagalba ir visos kitos išmokos, įskaitant išmokas pagal draudimo liudijimus, gautas laikino žvejybos veiklos nutraukimo tikslu, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

3.6. Likvidumo pagalba žvejams

- (311) Komisija laikys, kad likvidumo pagalba žvejams yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu ji atitinka I dalies 3 skyriuje nustatytus principus ir šiame skirsnyje nustatytas specialiąsias sąlygas.
- (312) Likvidumo pagalba žvejams gali būti tinkama priemonė, padedanti sektoriaus įmonėms reaguoti į aplinkybes, keliančias grėsmę jų gyvybingumui. Dėl šios priežasties likvidumo pagalba žvejams tam tikrais atvejais gali paskatinti ekonominės veiklos arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrą nedarant neigiamo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad tai prieštarautų bendram interesui, jei tenkinamos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.
- (313) Išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais, kuriuos turi įrodyti valstybė narė, gali būti leidžiama teikti pagalbą pagal šį skirsnį siekiant kompensuoti dėl išorės įvykių, dėl kurių laikinai ribojama žvejybos veikla, prarastas laivų savininkų ir žvejų pajamas. Tokiais išorės įvykiais nelaikomi:
- (a) laikino žvejybos veiklos nutraukimo atvejai, išvardyti šio skyriaus 3.5 skirsnyje;
 - (b) išsaugojimo priemonių taikymas pagal tausios žvejybos partnerystės susitarimus ir susitarimus dėl keitimosi ar bendro valdymo;
 - (c) žvejybos galimybių ES vandenyse sumažinimas arba praradimas įgyvendinant BŽP;
 - (d) žvejybos galimybių, susijusių su ES nepriklausančiais vandenimis, sumažinimas arba praradimas, pvz., dėl tausios žvejybos partnerystės susitarimų ir susitarimų dėl keitimosi ar bendro valdymo nepratęsimo, sustabdymo, nutraukimo ar pakartotinių derybų dėl jų arba dėl žvejybos galimybių nustatymo ir paskirstymo priemonių, taikomų pagal tokius susitarimus arba remiant regioninės žvejybos valdymo organizacijai.
- (314) Pagalba pagal šį skirsnį gali būti teikiama tik tuo atveju, jei tarp išorės įvykių ir prarastų pajamų yra tiesioginis priežastinis ryšys. Pavyzdžiui, pagalba pagal šį skirsnį gali būti pateisinama, jei žvejybos veikla negali būti vykdoma dėl laikinai neprieinamos uosto infrastruktūros.
- (315) Pagalba pagal šį skirsnį taip pat gali būti teikiama įmonėms, vykdančioms žvejybą vidaus vandenyse.
- (316) Valstybės narės turi įrodyti, kad yra nustačiusios veiksmingus kontrolės ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad būtų įvykdytos su likvidumo pagalba žvejams susijusios sąlygos.

- (317) Tinkamos finansuoti išlaidos yra dėl išorės įvykių prarastos pajamos.
- (318) Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti apskaičiuojamos atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.
- (319) Prarastos pajamos turi būti apskaičiuojamos:
- (a) sumą, gautą žvejybos produktų, pagamintų per metus, kuriais įvyko išorės įvykiai, kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos, atimant iš
 - (b) sumos, gautos vidutinį metinį žvejybos produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant išorės įvykiams, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant išorės įvykiams, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.
- (320) Tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti kitas išlaidas, kurias pagalbą gaunanti įmonė patyrė dėl išorės įvykių, ir jos turi būti sumažintos atėmus iš jų visas išlaidas, kurios buvo patirtos ne dėl išorės įvykių ir kurias pagalbą gaunanti įmonė vis tiek būtų patyrusi.
- (321) Komisija gali pritarti kitiems žalos apskaičiavimo metodams, jeigu įrodoma, kad jie grindžiami objektyviais kriterijais ir dėl jų taikymo pagalbą gaunančioms įmonėms neskiriama kompensacijos permoka.
- (322) Jei tuo metu, kai vyksta išorės įvykiai, laivas naudojamas kitai veiklai nei verslinė žvejyba, visos pajamos turi būti deklaruojamos ir išskaičiuojamos iš pagal šį skirsnį teikiamos pagalbos.
- (323) Jeigu MVĮ buvo įsteigta prieš mažiau nei trejus metus iki išorės įvykių dienos, nuoroda į (319)(b) punkte nurodytus trejų ar penkerių metų laikotarpius turi būti suprantama kaip nuoroda į vidutinės įmonės, kurios dydis toks pats kaip pareiškėjo, t. y. atitinkamai labai mažos įmonės, mažosios įmonės arba vidutinės įmonės, veikiančios nuo išorės įvykių nukentėjusiame nacionaliniame ar regioniniame sektoriuje, pagamintą ir parduotą kiekį.
- (324) Pagalba ir bet kokios kitos išmokos, įskaitant draudimo išmokas, neturi viršyti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

III DALIS

PROCEDŪRINIAI KLAUSIMAI

1. MAKSIMALI PAGALBOS SCHEMŲ TAIKYMO TRUKMĖ IR VERTINIMAS

- (325) Laikydamosi ankstesnėse gairėse nustatytos praktikos ir siekdama padidinti visų dabar taikomų pagalbos schemų skaidrumą bei užtikrinti, kad jos būtų reguliariai peržiūrimos, Komisija leis taikyti tik ribotos trukmės pagalbos schemas. Pagalbos schemas iš principo neturi būti taikomos ilgiau kaip septynerius metus.
- (326) Siekdama užtikrinti, kad konkurencijos ir prekybos iškraipymas būtų ribotas, Komisija gali reikalauti, kad būtų atliekamas (327) punkte nurodytų pagalbos schemų *ex post* vertinimas. Bus vertinamos tos pagalbos schemas, kurių iškraipomasis poveikis konkurencijai ir prekybai gali būti itin didelis, t. y., kurios gali labai apriboti ar iškraipyti konkurenciją, jei jų įgyvendinimas nebus laiku peržiūretas.
- (327) Gali būti reikalaujama atlikti pagalbos schemų, kurių pagalbos biudžetas yra didelis arba kurios pasižymi naujomis charakteristikomis, *ex post* vertinimą, arba tais atvejais, kai numatomi reikšmingi rinkos, technologijų ar reguliavimo pokyčiai. Bet kuriuo atveju reikės įvertinti schemas, kurių valstybės pagalbos biudžetas bet kuriais metais viršija 150 mln. EUR arba 750 mln. EUR per visą jų įgyvendinimo laikotarpį, t. y. bendrą pagalbos schemas ir bet kurios ankstesnės pagalbos schemas, kurios tikslas ir geografinė vietovė yra panašūs, trukmę, pradedant nuo 2023 m. sausio 1 d. Atsižvelgiant į vertinimo tikslus ir siekiant išvengti valstybėms narėms tenkančios neproporcingos naštos, *ex post* vertinimas reikalingas tik pagalbos schemoms, kurių bendra trukmė, pradedant nuo 2023 m. sausio 1 d., viršija trejus metus.

- (328) Reikalavimas atlikti *ex post* vertinimą gali būti netaikomas pagalbos schemoms, taikomoms iškart po pagalbos schemos, kurios tikslas ir geografinė vietovė yra panašios ir kuri buvo įvertinta, dėl kurios pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą parengta galutinė vertinimo ataskaita ir dėl kurios nebuvo jokių neigiamų išvadų. Tais atvejais, kai pagalbos schemos galutinė vertinimo ataskaita neatitinka patvirtinto vertinimo plano, ta pagalbos schema turi būti nedelsiant sustabdoma.
- (329) Atliekant vertinimą turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino pagalbos schemos suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, visų pirma patikrinti pagalbos priemonės būtinumą ir veiksmingumą, atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus. Be to, atliekant vertinimą turėtų būti įvertintas pagalbos schemos poveikis konkurencijai ir prekybai.
- (330) Pagalbos schemų, kurioms taikomas (327) punkte nustatytas reikalavimas atlikti vertinimą, atveju valstybės narės turi toliau nurodyta tvarka pateikti vertinimo plano projektą, kuris sudarys neatskiriamą Komisijos atliekamo schemos vertinimo dalį:
- (a) kartu su pagalbos schema, jei jos valstybės pagalbos biudžetas bet kuriais metais viršija 150 mln. EUR arba 750 mln. EUR per visą jos įgyvendinimo laikotarpį;
 - (b) per 30 darbo dienų nuo reikšmingo pakeitimo, dėl kurio pagalbos schemos biudžetas padidėjo ir viršija 150 mln. EUR bet kuriais konkrečiais metais arba 750 mln. EUR per visą schemos įgyvendinimo laikotarpį;
 - (c) per 30 darbo dienų nuo pagal pagalbos schemą bet kuriais metais patirtų 150 mln. EUR viršijančių išlaidų užregistravimo oficialiojoje apskaitoje.
- (331) Vertinimo plano projektas turi atitikti Komisijos nustatytus bendruosius metodinius principus ⁽⁷⁰⁾. Valstybės narės turi paskelbti Komisijos patvirtintą vertinimo planą.
- (332) *Ex post* vertinimą turi atlikti nuo pagalbą teikiančios institucijos nepriklausantis ekspertas, remdamasis vertinimo planu. Turi būti parengta kiekvieno vertinimo bent viena tarpinė ir viena galutinė vertinimo ataskaita. Valstybės narės turi paskelbti abi ataskaitas.
- (333) Galutinė vertinimo ataskaita turi būti pateikta Komisijai likus pakankamai laiko tam, kad būtų galima įvertinti galimybę pratęsti pagalbos schemos galiojimą, tačiau ne vėliau nei likus devyniems mėnesiams iki jos galiojimo pabaigos. Schemų, kurioms vertinimo reikalavimas taikomas per paskutinius dvejus jų įgyvendinimo metus, tas laikotarpis gali būti sutrumpintas. Tikslus kiekvieno vertinimo mastas ir tvarka bus nustatyti sprendime, kuriuo tvirtinama pagalbos schema. Pranešime apie bet kokią paskesnę pagalbos priemonę, kuria siekiama panašaus tikslo, turi būti apibūdinta, kaip buvo atsižvelgta į vertinimo rezultatus.

2. NUOSTATA DĖL KONKREČIŲ SU PRIEMONĖMIS SUSIJUSIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PERŽIŪROS

- (334) Turi būti numatyta nuostata dėl pagalbą gaunančių įmonių prisiimtų konkrečių įsipareigojimų, susijusių su priemonėmis, kurioms taikomas I dalies 2 skyriaus 2.3 skirsnis, peržiūros siekiant užtikrinti, kad tie įsipareigojimai būtų pakoreguoti, jei būtų iš dalies pakeisti atitinkami privalomi standartai, reikalavimai ar prievolės, nurodyti Reglamento (ES) 2022/2473 38 ir 39 straipsniuose.
- (335) Jei pagalbą gaunanti įmonė nepritaria (334) punkte nurodytam koregavimui arba jo neatlieka, įsipareigojimo galiojimas pasibaigia tuo momentu, kai jis atmetamas, o pagalbos suma turi būti sumažinta taip, kad neviršytų pagalbos sumos, atitinkančios laikotarpį iki įsipareigojimo galiojimo pabaigos.

3. GAIRIŲ TAIKYMAS

- (336) Komisija šias gaires taikys nuo 2023 m. balandžio 1 d.

⁽⁷⁰⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Bendra valstybės pagalbos vertinimo metodika“ (2014 5 28, SWD(2014) 179 final).

- (337) Šios gairės pakeis 2015 m. priimtas „Valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui tikrinimo gairės“ ⁽⁷¹⁾.
- (338) Komisija šias gaires taikys visoms pagalbos priemonėms, apie kurias pranešta ir dėl kurių jos prašoma priimti sprendimą po 2023 m. balandžio 1 d. – net jei apie pagalbą pranešta iki tos dienos.
- (339) Tačiau pagal patvirtintas pagalbos schemas teikiama individuali pagalba, apie kurią pranešama Komisijai vykdant pareigą atskirai pranešti apie tokią pagalbą, bus vertinama remiantis gairėmis, kurios taikomos patvirtintai pagalbos schemai, kuria remiantis individuali pagalba teikiama.
- (340) Neteisėta pagalba bus vertinama laikantis taisyklių, galiojusių pagalbos suteikimo dieną. Individuali pagalba, suteikta pagal neteisėtą pagalbos schemą, bus vertinama remiantis gairėmis, kurios taikomos neteisėtai pagalbos schemai individualios pagalbos suteikimo metu.

4. PASIŪLYMAI DĖL ATTINKAMŲ PRIEMONIŲ

- (341) Atsižvelgdama į SESV 108 straipsnio 1 dalį, Komisija siūlo valstybėms narėms iš dalies pakeisti savo esamas pagalbos schemas, kad šių gairių būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2023 m. rugsėjo 30 d.
- (342) Valstybės narės raginamos per du mėnesius nuo šių gairių paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pareikšti aiškų besąlygišką pritarimą šioms pasiūlytomis atitinkamoms priemonėms. Patvirtintų priemonių, kurias buvo planuojama finansuoti iš prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervo, atveju ⁽⁷²⁾ valstybės narės gali iki 2023 m. gruodžio 31 d. toliau teikti pagalbą pagal 2015 m. priimtas Valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui tikrinimo gaires (Komisijos sprendimo priėmimo metu galiojusią redakciją), laikydamosi atitinkamuose Komisijos sprendimuose nustatytų sąlygų.
- (343) Nesulaukusi atsakymo Komisija darys prielaidą, kad atitinkama valstybė narė siūlomoms priemonėms nepritaria.

5. ATASKAITŲ TEIKIMAS IR STEBĖSENA

- (344) Pagal Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589 ⁽⁷³⁾ ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 794/2004 ⁽⁷⁴⁾ valstybės narės Komisijai turi pateikti metines ataskaitas.
- (345) Metinėje ataskaitoje taip pat turi būti pateikiama meteorologinė informacija apie reiškinių, nurodytų II dalies 1 skyriaus 1.1 ir 1.2 skirsniuose, rūši, laiką, santykinį mastą ir vietą, taip pat II dalies 1 skyriaus 1.3 skirsnyje nurodyta informacija apie gyvūnų ligas ir invazinių svetimų rūšių plitimą. Šiame punkte nustatyta pareiga teikti ataskaitas yra susijusi tik su *ex ante* pagrindinėmis schemomis.
- (346) Be to, metinėje ataskaitoje taip pat turi būti pateikiama informacija apie laikiną žvejybos veiklos nutraukimą pagal II dalies 3 skyriaus 3.5 skirsnį.
- (347) Komisija pasilieka teisę kiekvienu konkrečiu atveju reikalauti papildomos informacijos apie esamas pagalbos schemas, jei tai yra būtina, tam, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį.

⁽⁷¹⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui tikrinimo gairės“ (OL C 217, 2015 7 2, p. 1 su pakeitimais, padarytais OL C 422, 2018 11 22, p. 1).

⁽⁷²⁾ 2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1755, kuriuo sukuriamas prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervas (OL L 357, 2021 10 8, p. 1).

⁽⁷³⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

⁽⁷⁴⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

- (348) Valstybės narės privalo vesti išsamią visų pagalbos priemonių apskaitą. Tokie įrašai turi apimti visą informaciją, kurios reikia norint nustatyti, ar laikytasi šiose gairėse nustatytų sąlygų, be kita ko, dėl tinkamų finansuoti išlaidų ir didžiausio pagalbos intensyvumo. Šie įrašai turi būti saugomi 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos ir paprašius turi būti pateikti Komisijai.

6. GAIRIŲ PERŽIŪRA

- (349) Komisija gali nuspręsti bet kuriuo metu peržiūrėti ar iš dalies pakeisti šias gaires, jei tai būtų reikalinga dėl priežasčių, susijusių su konkurencijos politika, arba siekiant atsizvelgti į kitas Sąjungos politikos sritis, tarptautinius įsipareigojimus, rinkų pokyčius arba dėl kitų pagrįstų priežasčių.
-